

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA
PAKRUOJO R. LYGUMŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2018-06-18 Nr. A-69

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. gegužės 7–11 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Romualda Stovolos.

Išorės vertintojai:

Rimutė Balzarevičienė, atsakinga už 2 srities rodiklių 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.3.2. ir 4 srities rodiklių 4.2.1., 4.2.2., 4.2.3. vertinimą;

Aušra Raišienė, atsakinga už 1 srities rodiklių 1.2.1., 1.2.2., 2 srities rodiklių 2.2.1., 2.2.2. ir 3 srities rodiklio 3.1.3. vertinimą;

Erika Valuntienė, atsakinga už 1 srities rodiklio 1.1.1., 3 srities rodiklių 3.1.1., 3.1.2., 3.2.1., 3.2.2. ir 4 srities rodiklio 4.1.1. vertinimą;

Vilma Orlovienė, atsakinga už 2 srities rodiklių 2.3.1., 2.4.1., 2.4.2. ir 4 srities rodiklių 4.1.2., 4.1.3., 4.3.1., 4.3.2. vertinimą.

Pakruojo r. Lygumų pagrindinėje mokykloje su Šukionių Jono Noreikos filialu iš viso stebėtos 105 veiklos: 90 pamokų, 2 klasės valandėlės, 8 neformaliojo švietimo užsiėmimai, 2 logopedinės pratybos, vienas 1 namų ruošos klubo užsiėmimas, 1 priešmokyklinės ugdymo grupės (toliau – PUG) užsiėmimas. Veiklos, išskyrus pamokas, lygiais nevertintos. Vizito metu gilintasi į mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir personalo darbą, mokiniai stebėti klasėse, koridoriuose. Kalbėtasi su Mokyklos tarybos atstovais, Metodinės tarybos nariais, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija ir mokinių atstovais. Bendrauta su mokyklos direktore, pavaduotojais, mokytojais, pedagoginės pagalbos specialistais ir aptarnaujančiu personalu. Išanalizuoti mokyklos veiklos, mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimo dokumentai. Išvadų pagrindimui naudotasi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) ir Nacionalinio egzaminų centro (NEC) pateikta informacija bei Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS) skelbiamais mokyklos 2017–2018 m. m. duomenimis.

Vertinant vadovautasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2016 m. patvirtintu „Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu“ (2016) ir Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros direktoriaus įsakymu 2017 m. patvirtintais susitarimais, veiklos kokybės išorės vertintojų elgesio taisyklėmis ir pamokos stebėjimo protokolu informacijai fiksuoti, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas, mokyklos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Išskiriant stipriąsias bei tobulintinas veiklos sritis, prie teiginių nurodomi pagalbinių rodikliai (pvz., 1.2.2., 2.3.1., 4.1.2. ir t.). Juos mokykla gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis ir išorinio vertinimo organizavimo tvarkos aprašu. Vertinant mokyklos veiklos kokybę vartoti šie aprašomieji veiklos kokybės vertinimai:

- „*labai gerai*“ – veikla yra veiksminga, kryptinga, savita, kūrybiška – 4 lygis, šiuo lygiu įvertintos veiklos patirtį galima skleisti už mokyklos ribų;

- „*gerai*“ – veikla tinkama, paveiki, potenciali, lanksti – 3 lygis, taip įvertinti mokytojai ar mokykla gali ir turi konsultuoti kitus mokyklos mokytojus;

- „*patenkinamai*“ – veikla yra vidutiniška nesisteminga, neišskirtinė, t. y. veikla mokykloje nebloga, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti – 2 lygis.

Ataskaitoje pateiktos išvados, rekomendacijos suformuluotos bendru komandos sutarimu, atsižvelgiant į išorinio vertinimo metu surinktus bei prieš išorinį vertinimą išnagrinėtus mokyklos veiklos duomenis. Ataskaitoje cituojami tik sėkmingos praktikos pavyzdžiai tikintis, kad mokyklos pedagogai aktyviai bendradarbiaus ir dalinsis gerą patirtimi su kolegomis. Vertintojų komanda akcentuoja, kad mokyklos lyderiai gali dalintis gerą patirtimi su šalies švietimo įstaigų bendruomenėmis. Tobulintinių veiklos aspektų ūgties mokykla gali pasiekti veiksmingai naudodama vidaus išteklius, pasitelkdama steigėjo, mokslo ir švietimo institucijų konsultacinę pagalbą, didesnę dėmesį skirdama bendradarbiavimo kultūrai, mokinių savivaldumui mokantis, taikydama paveikius tėvų įsitraukimo į mokyklos veiklą būdus bei formas bei gerindama aplinkų estetiškumą.

Išorės vertintojų komanda dėkoja mokyklos direktorei A. Gasiūnienei, socialinei pedagogei l.e. pavaduotojos ugdymui pareigas S. Miežienei, Šukionių filialo vadovui M. Bulaičiui, pavaduotojui ūkio reikalams S. Olberkiui bei visai mokyklos bendruomenei už labai geras darbo sąlygas, puikų bendradarbiavimą ir svetingumą. Dėkojame Pakruojo r. rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vedėjai už pateiktą informaciją apie gimnaziją.

I. STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI IR JŲ VERTINIMAS

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Mokinių pasiekimų asmeniškumas (1.2.1. – 3 lygis).
2. Tikslingas stebėsenos sistemingumas (1.2.2. – 3 lygis).
3. Paveiki pagalba mokiniams (2.1.3. – 3 lygis).
4. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas (2.2.1. – 3 lygis).
5. Ugdymas mokyklos gyvenimu (2.3.2. – 3 lygis).
6. Paveikus vertinimas ugdymu (2.4.1. – 3 lygis).
7. Tobulėjimą skatinanti lyderystė (4.1.2. – 3 lygis).
8. Veiklos kryptingumas (4.1.1. – 3 lygis).
9. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis).
10. Tinkamas mokytojų profesionalumas (4.3.1. – 3 lygis).

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis).
2. Savivaldumas mokantis (2.3.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 2 lygis).
3. Aplinkos ergonomiškumas, estetiškumas (3.1.2. – 2 lygis).
4. Bendradarbiavimo kultūra (4.2.1. – 2 lygis).
5. Tėvų įsitraukimas (4.2.2. – 2 lygis).

II. KETURIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. REZULTATAI

Pakruojo rajono Lygumų pagrindinės mokyklos rezultatai vertinami gerai (3 lygis).

1.1. Mokinių asmenybės branda (3 lygis) yra tinkama, išskyrus gyvenimo planavimą, kuris vertinamas patenkinamai (2 lygis).

1.1.1 Asmenybės tapsmas vertinamas kaip potencialus veiklos aspektas (3 lygis).

Mokykloje paveikiai ugdomos mokinių bendrosios kompetencijos, tinkamai lavinami gebėjimai, leidžiantys jiems tapti pilietiškais visuomenės nariais, sėkmingai planuojančiais asmeninį gyvenimą. Mokyklos vizijoje skelbiama, kad tai asmens ugdymosi sėkmės siekianti įstaiga Mokinių tarybos ir Metodinės tarybos nariai teigė, kad mokykloje vykstantys renginiai sudaro tinkamas sąlygas mokinių savivertei atsiskleisti, įsivertinti asmenines kompetencijas bei skatina pasitikėjimą savo jėgomis. Dauguma kalbintų mokinių tvirtino, kad mokykloje jaučiasi psichologiškai saugūs. Iš klasės vadovų ataskaitų, apklausos anketų matyti, kad mokiniai mokykloje jaučiasi gerai, turi draugų,

visuomet žino, už ką yra vertinami, sulaukia pagalbos iš mokytojų. Dauguma mokinių pasidžiaugė, kad ne tik mokykloje, bet ir namuose yra išklausomi. Mokinių savivertę stiprina ir pozityvūs, geri mokytojų ir mokinių santykiai, grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti vienas kitą. Pagalbos mokiniui specialistų teigimu, dauguma mokinių atsparūs neigiamoms įtakoms, nors rūkymo problema yra aktuali. Daugiausia nerimo pedagogams kelia problemiška elgesiu, konfliktiška, stokojanti motyvacijos mokytis penkta klasė, kurioje pastebėta neatsparių žalingiems įpročiams (rūkymui) mokinių. Mokykloje rūpinamasi kiekvieno mokinio tinkamu elgesiu. Mokiniai, praleidę daug pamokų be pateisinamos priežasties, kartu su tėvais yra kviečiami į Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK), posėdį kur išsiaiškinamos netinkamo elgesio priežastys ir ieškoma problemų sprendimo būdų. 2017–2018 mokslo metais 5–10 klasių mokiniai dalyvauja smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo programoje. Pradinių klasių mokiniai dalyvauja programose „Įveikime kartu“ ir „Zipio draugai“. Mokinių tarybos, Mokyklos tarybos ir VGK nariai teigė, kad pastaraisiais metais mokykloje neužfiksuota nei vieno patyčių atvejo. Skiriamas dėmesys tikslingam sveikos gyvensenos ugdymui – kviečiami lektoriai skaito paskaitas apie sveiko gyvenimo būdo privalumus. Mokiniai kasmet dalyvauja konkursuose „Sveikuolių sveikuoliai“ (šiais metais rajoniniame konkurse laimėtos I, III vietos, o apskrities – II vieta). Mokiniais rūpi mokyklos bendruomenės gerovė. Pokalbyje su vertintojais mokiniai teigė, kad laikosi elgesio taisyklėse numatytų įpareigojimų („pagarbiai bendrauti su visais bendruomenės nariais, vykdyti mokytojų ir budinčiųjų nurodymus“; „bendradarbiauti su mokytojais“), kurie skatina atsakingumą, pareigingumą, bendravimą ir bendradarbiavimą. Mokykla džiaugiasi mokinių pasiekimais. Kasmet organizuojama mokslo metų pabaigos tradicinė šventė – „Padėkos diena“, kurioje apdovanojami gerai ir labai gerai besimokantys, olimpiadose, konkursuose prizines vietas užėmę mokiniai. Pastebimi ir skatinami ne tik mokymosi, sportiniai, meniniai mokinių pasiekimai ir laimėjimai, bet ir nedideli asmenybės raidos pokyčiai (pvz., per pusmetį padaryta mokymosi pažanga, pagerėjęs lankomumas), už kuriuos skiriami padėkos raštai. Tai kelia mokinių savivertę, stiprina bendruomenės ryšius. Šiais mokslo metais mokiniai turi daug pasiekimų rajone organizuotose olimpiadose, apie kuriuos skelbiama mokyklos interneto puslapyje. Dauguma mokinių nori ir geba tinkamai bendradarbiauti neformaliojo vaikų švietimo veiklose, socialiniuose, mokomuosiuose, bendruomeniniuose ir tarptautiniuose projektuose (žr. 1 priedą). Lankstus pavėžėjimo grafikas sudaro sąlygas mokiniams lankyti įvairius būrelius. Iš pokalbio su mokiniais, mokytojais ir administracija paaiškėjo, kad mokykloje tiriamas neformaliojo švietimo poreikis, kuriuo remiantis organizuojama įvairių būrelių veikla. Dėl lankstaus mokinių pavėžėjimo grafiko pavyko į mokyklą pritraukti įvairesnių specialistų neformaliam švietimui organizuoti. Taip papildomai atsirado šaulių, šokių ir „Skrebinimo dirbtuvėlių“ būreliai. Iš pokalbio su Mokinių taryba paaiškėjo, kad mokinių savivaldą sudaro visų klasių seniūnai, jų pavaduotojai. Mokytojai teigė, kad patys mokiniai nėra labai aktyvūs, renginiai organizuojami vieno ar kelių aktyvesnių mokinių iniciatyva. Vyresnieji mokiniai veda pamokas pradinukams, palaikoma pačių mokinių iniciatyva padėti Lygumų miestelyje gyvenantiems senesniems žmonėms (padeda atlikti namų ruošos darbus). Daugumai mokinių rūpi mokyklos aplinkos kūrimas. Kalbinti mokiniai džiaugėsi savo ar draugų piešiniais koridoriuose ir ant mokyklos valgyklos sienos. Daugumos mokinių bendruomeniškumas kuria prasmingas gyvenimo mokykloje patirtis.

Gyvenimo planavimas neišskirtinis. Kalbinti mokiniai ir mokyklos direktorė paminėjo, kad mokinių polinkių, gebėjimų tyrimai, asmenybės kryptingumo testai mokykloje neatliekami. Skaitykloje mokiniai gali susipažinti su informaciniais leidiniais, skirtais mokinių karjeros planavimui, tačiau mokiniai, kaip teigė bibliotekininkė, jais mažai domisi. Mokyklos interneto svetainėje yra nuorodos, kur galima susipažinti su aktualia individualios karjeros planavimo informacija. Socialinė pedagogė veda neformaliojo švietimo užsiėmimą „Planuoju savo karjeros kelią jau dabar“ 3–4 klasių mokiniams. Klasių vadovai savo planuose yra numatę ugdymo karjerai programos temas, tačiau pokalbių metu šios programos įgyvendinimo kaip sėkmingos patirties neišskyrė. Socialinė pedagogė, atsakinga už ugdymą karjerai, klasių valandėlėse konsultuoja mokinius dėl tolimesnio gyvenimo planavimo, mokymo įstaigos pasirinkimo ir kitais jiems rūpimais karjeros klausimais. Pastebėtina, kad tokios konsultacijos vyksta tik klasės vadovui ar mokiniams pageidaujant. Mokiniai vyksta į Šiaulių darbo rinkos mokymo centrą, kuriame sužino aktualiausias

darbo rinkos naujienas. Iš pokalbio su mokiniais ir mokyklos direktore galime teigti, kad dauguma mokinių baigę pagrindinės mokyklos programą mokymąsi ketina tęsti Žeimelio žemės ūkio mokykloje, pavieniai mokiniai renkasi Pakruojo ar Šiaulių gimnazijas. Mokyklos Šukionių Jono Noreikos filialo mokytoja, atsakinga už karjeros ugdymą, veda karjeros ugdymo užsiėmimus. Kiekvienas filialo mokinys pildo profesijos pasirinkimo ir asmenybės kryptingumo įvertinimo testus, juos analizuoja kartu su mokytoja, po to ji informuoja tėvus. Mokytoja kartu su mokiniais dalyvavo respublikiniame projekte „Planuoju ateitį – 2018“, kurį organizavo Šiaulių profesinio rengimo technologijų skyrius. Projekto metu mokiniai dalyvavo respublikinėje metodinėje-praktinėje konferencijoje, konkurse „Pažink specialybes“, kuriame iš dalyvavusių dvylikos mokyklų pasirodė geriausiai (užėmė I vietą). Remiantis šiais duomenimis daroma išvada, kad mokinių gyvenimo planavimas yra vidutiniškas.

1.2. Pasiekimai ir pažanga yra geri (3 lygis).

1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga vertinami gerai (3 lygis), išskyrus optimalumą ir visybiškumą, kurie yra neišskirtiniai (2 lygis). Daugumos mokinių įgytų dalykinių ir bendrųjų kompetencijų visumos lygis atitinka amžiaus grupei keliamus tikslus bei mokinių turimą patirtį. Mokytojai, planuodami pamokas, pamokos kortelėse nurodė ugdymo(si) tikslus, t. y. įvardino, kokias bendrąsias ir dalykines kompetencijas ugdys. Dažniausiai minėtos mokėjimo mokytis (63 pamokose), komunikavimo (50 pamokų) bei pažinimo (36 pamokose), tačiau stebint pamokas ne visada šios kompetencijos ugdytos, ne visada sudarytos tinkamos sąlygos joms pasireikšti. Pamokose mokytojai kėlė tikslus, tačiau jie dažniausiai orientuoti į kiekybinę išraišką, o ne į nuolatinį iššūkių, reikalaujančių pastangų ir atkaklumo. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus paaiškėjo, kad dauguma mokytojų, planuodami pamoką, išvardina kompetencijas, nors pamokų veiklose jų ugdymas neatsispindi. Kaip stiprusis pamokos aspektas optimalumas ir visybiškumas išskirtas 6,6 proc. pamokų. Į aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymą(si) orientuoti mokymosi tikslai, pozityvi vertybinė orientacija fiksuoti 1 kl. lietuvių k., 7 kl. lietuvių kalbos ir literatūros, geografijos, 6 kl. kūno kultūros, 9 kl. chemijos pamokose. Bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymo visuma stebėta 2, 3, 4 kl. lietuvių k., 10 kl. kūno kultūros, 9 kl. pilietiškumo pagrindų, istorijos, biologijos modulis, 5, 7 kl. anglų k. 3, 4 kl. pasaulio pažinimo, matematikos, 5 kl. žmogaus saugos, 8 kl. muzikos, 7–8 kl. (Šukionių f., toliau žymėsime (Š)) geografijos pamokose. Šiose pamokose beveik visų mokinių dalykinės ir bendrosios kompetencijos atitiko keliamus tikslus ir mokinių amžių, mokiniai gebėjo pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, apsirikimus. Pažanga įgyjant įvairias kompetencijas nevienodai sparti. Mokyklos dokumentuose susitarimai dėl kompetencijų ugdymo neužfiksuoti, o pokalbyje socialinė pedagogė, laikinai atliekanti pavaduotojos ugdymui(si) funkcijas, teigė, kad bendrųjų kompetencijų ugdymas yra tobulintinas pamokos aspektas. Iš mokyklos dokumentų, stebėtų pamokų protokolų analizės bei pokalbio su socialine pedagoge, laikinai atliekančia pavaduotojos ugdymui(si) funkcijas, daroma išvada, kad mokytojai pripažįsta pasiekimų ir pažangos planavimo, grįsto informacija apie mokinio kompetencijų lygį, svarbą, tačiau mokykloje nepakankamai tariamasi dėl bendrųjų kompetencijų ugdymo bei jų vertinimo ir įsivertinimo.

Pažangos pastovumas vertinamas gerai (3 lygis). Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų apibendrintas vertinimas pateiktas 1 lentelėje.

Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

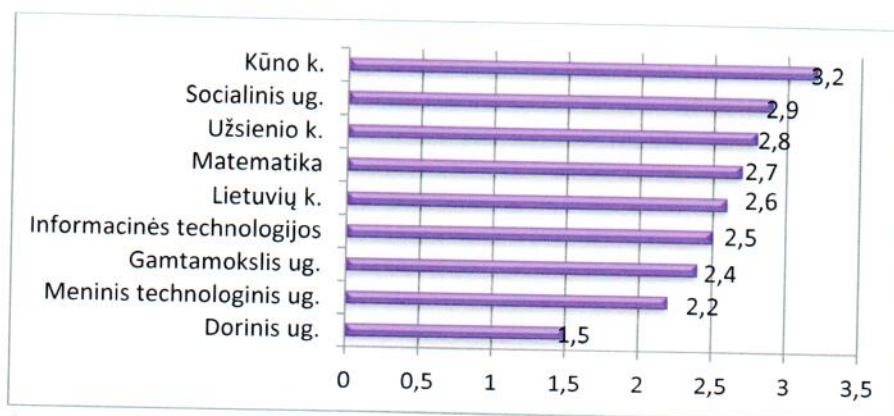
1 lentelė

Pavadinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Lygumų mokykla N=68	10 pamokų	37 pamokos	18 pamokų	3 pamokos
	14,7 proc.	54,4 proc.	26,5 proc.	4,4 proc.
Šukionių J. Noreikos filialas N=22	1 pamoka	5 pamokos	9 pamokos	7 pamokos
	4,5 proc.	22,8 proc.	40,9 proc.	31,8 proc.

Iš 1 lentelės duomenų matyti, kad 69,1 proc. Lygumų pagrindinėje mokykloje ir 27,3 proc. Šukionių Jono Noreikos filiale stebėtų pamokų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai įvertinti

gerai ir labai gerai, 30,9 proc. Lygumų pagrindinėje mokykloje ir 72,7 proc. Šukionių Jono Noreikos filiale – patenkinamai ir prastai. Pastarosiose pamokose neišsiaiškinti mokinių lūkesčiai, nesuteikta galimybių visiems mokiniams pamokoje patirti mokymosi džiaugsmą, patenkinti smalsumą, parodyti iniciatyvą (mokiniai buvo pasyvūs mokytojo nurodymų vykdytojai, vykdytas paviršutiniškas, nesusietas su išsikeltu uždaviniu, nepakankamai veiksmingas veiklos įsivertinimas). Kiekvieno mokinio pasiekimai gerai vertinti ir kaip stiprusis pamokos aspektas išskirti 11 pamokų (12,2 proc.) – 8 kl. lietuvių k. ir literatūros, 2, 4 kl. pasaulio pažinimo, 2 kl. matematikos, 9 kl. istorijos, 3 kl. (Š) anglų k., 7–8 kl. (Š) istorijos pamokose. Išorės vertintojai, išanalizavę stebėtų pamokų protokolus, daro išvadą, kad geriausiai kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų matavimas organizuotas 2 kl. (vertinimo vidurkis – 3,2) ir 3 kl. (vidurkis – 3,0) stebėtose pamokose, pagal dalykus – kūno kultūros (vidurkis – 3,20), socialinio ugdymo (vidurkis – 2,90) pamokose. Šiose pamokose dauguma mokinių gerai suprato pamokos ugdymo turinį ir darė pažangą. Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimas pagal dalykus pateiktas 1 paveiksle.

1 pav. Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pagal dalykus

Nustatyta, kad veiksmingiau individualią pažangą stebi ir fiksuoja mokytojai, turintys metodininko kvalifikacinę kategoriją (vertinimo vidurkis – 2,8), ir tie pedagogai, kurių darbo stažas 11–20 metų (vertinimo vidurkis – 2,8). Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai gerai ir labai gerai vertinti pamokose, į kurias mokytojai vertintojus kvietė (vertinimo vidurkis – 2,9) ir pamokose, kurios vyko vadovaujantis šiuolaikinės pamokos sampratos nuostatomis (vertinimo vidurkis – 3,5). *Apibendrinami vertintojai daro išvadą, kad jeigu mokytojai numatytus mokinių lūkesčius pamokoje susietų su veiksmingu, o ne formaliu mokinių padarytos pažangos įsivertinimu, stiprėtų mokymosi motyvacija, mokiniai dažniau patirtų mokymosi džiaugsmą bei gerėtų jų pasiekimai.*

Pasiekimų asmeniškumas vertinamas gerai (3 lygis) ir yra stiprusis Lygumų pagrindinės mokyklos veiklos aspektas. Mokykla pripažįsta asmeninius mokinių pasiekimus ir sudaro tinkamas sąlygas dalyvauti įvairiose veiklose (savivaldoje, olimpiadose, konkursuose, neformaliojo švietimo užsiėmimuose, renginiuose, akcijose, projektuose, stovyklose, išvykose, sporto varžybose), bendrauti su kitų mokyklų mokiniais, organizacijų atstovais. 2016–2017 m. m. rajono, šalies bei tarptautiniuose renginiuose dalyvavo 139 mokiniai, iš jų 57 (41 proc.) mokiniai tapo prizininkais ar laureatais. Mokykloje neformaliojo švietimo programose, dalyvauja 80 proc. mokinių, bendradarbiaujant su agentūra Visos Lietuvos vaikai netradicinėje aplinkoje organizuojama vasaros poilsio dieninė stovykla „Mokykimės kitaip“ (1–4 kl.). 5–10 kl. mokinių atstovai dalyvauja Mokinių tarybos veikloje, klasėse atlieka seniūnų funkcijas. Geri mokinių pasiekimai olimpiadose, konkursuose, varžybose: prizinės vietos laimėtos rajono technologijų, geografijos, matematikos olimpiadose, informacinių technologijų teksto rinkimo konkursuose, pradinių klasių mokinių konkurse „Šviesoforas“, „Olimpis 2017“ (istorijos, matematikos, anglų k., lietuvių k., biologijos, geografijos, fizikos dalykų) konkurse, „Verslumo turnyre 2016“, Meninės raiškos specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių konkurse, konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“ (rajono ir apskrities etapai), tarptautiniame informacinių technologijų konkurse „Bebras“, Pakruojo rajono mokinių sąskrydyje „Mozaika 2017“, kroso, merginų ir vaikinų lengvosios atletikos varžybose. Kartu su tėvais vykdytos kūrybinės

dirbtuvės „Kalėdoms artėjant“, dalyvauta socialiniuose (įsitraukė 100 proc. mokinių), mokomuosiuose (įsitraukė 70 proc. mokinių), bendruomenės (įsitraukė 70 proc. mokinių) projektuose (žr. 1 priedą). Mokykla džiaugiasi tradiciniais renginiais: Padėkos dienos, Rugsėjo 1-osios šventėmis, Penktokų „krikštynomis“, Sausio 13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios minėjimais, Mokytojų dienos renginiu, kalėdiniu karnavalu. Pokalbio metu Mokinių tarybos nariai teigė, kad jų pasiekimai vertinami, pastebimi. Mokyklos koridoriuose eksponuojami padėkos raštai, diplomai, už sportinius pasiekimus laimėtos taurės, fotografijos, atspindinčios įgyvendintas mokyklos veiklas. Mokiniai, padarę pažangą, apdovanojami Padėkos raštais, jų pasiekimai viešinami mokyklos erdvėse, interneto svetainėje. *Apibendrinant išdėstytus argumentus, vertintojai teigia, kad laimėjimai, įvairi daugumos mokinių veikla, jungianti formalųjį ir neformalųjį švietimą, papildoma bendrųjų mokinių kompetencijų ugdymą, skatina mokinių saviraišką ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.*

1.2.2. Lygumų pagrindinės mokyklos pasiekimai yra tinkami (3 lygis), išskyrus rezultatyvumą ir pasiekimų ir pažangos pagrįstumą, kurie vertinami patenkinamai (2 lygis).

2015–2016 m. m. ir 2016–2017 m. m. visi Lygumų pagrindinės mokyklos 10 klasės mokiniai dalyvavo pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime (toliau – PUPP). Lyginant minėtų dvejų metų rezultatus pastebėta, kad mokinių darbų, įvertintų nepatenkinamai (1–3 balais) yra iš abiejų dalykų, tačiau lietuvių k. rezultatai geresni negu matematikos. 2016–2017 m. m. visų mokinių lietuvių k. darbai įvertinti patenkinamai, o matematikos darbų, įvertintų 1–3 balais įvertintų darbų sumažėjo 29,9 proc. Analizuojant 2015–2016 m. m. Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) rezultatus pastebėta, kad visų dalykų, išskyrus 6 kl. matematiką, visi mokiniai pasiekė patenkinamą lygį. Pagrindinį lygį daugiausia mokinių pasiekė atlikę 4 kl. matematikos (70 proc.), 6 kl. skaitymo (60 proc.), 8 kl. socialinių mokslų (93 proc.), matematikos (60 proc.), skaitymo (60 proc.) testų užduotis. 2016 – 2017 m. m. pagrindiniu lygiu daugiausia mokinių išlaikė 4 kl. matematikos (75 proc.), 6 kl. skaitymo (76,9 proc.), 8 kl. socialinių mokslų (90 proc.) testus, tačiau 20 proc. 8 kl. mokinių nepasiekė matematikos patenkinamo lygmens. 2015–2016 m. m. visų dalykų laikytų testų 4, 6, 8 kl. mokinių dalis pasiekė aukštesnį lygį (daugiausia aukštesniu lygiu įvertinta 4 kl. pasaulio pažinimo (50 proc.), 8 kl. gamtos mokslų (53 proc.) mokinių darbų). 2016–2017 m. m. tik dalis 6 kl. mokinių visų dalykų (matematikos, skaitymo, rašymo) pasiekė aukštesnį lygį, o 4, 8 kl. matematikos, 8 kl. gamtos mokslų ir socialinių mokslų nė vieno mokinio pasiekimai neatitiko aukštesnio lygmens. Mokyklos strateginiame plane kaip stiprybę bendruomenė išskyrė 4, 6, 8 klasių mokinių Nacionalinių pasiekimų patikrinimo rezultatus, kurie yra artimi šalies vidurkiui, o pokalbiuose mokytojai džiaugėsi gerėjančiais mokinių pasiekimais, tačiau palyginus pastarųjų metų rezultatus reikšmingos pozityvios kaitos nepastebėta. Mokinių pasiekimų rezultatai, mokyklos pasiekimai ir veiklos rezultatyvumas aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, svarstomi metodinėse grupėse, tačiau dažniausiai apsiribojama apibendrinta kiekybine informacija. *Jeigu mokykla tikslingiau analizuotų mokinių pasiekimų dinamiką, vertintų kiekvieno mokytojo darbo poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai, tikėtina, ugdymo procesas taptų kryptingesnis, atsirastų galimybių pasiekti pozityvių mokinių pasiekimų rezultatų pokyčių.*

Stebėsenos sistemingumas yra tinkamas (3 lygis) ir vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Mokykloje tinkamai rūpinamasi mokinių pažangos stebėjimu, analizavimu ir įsivertinimu. Iš pokalbių su administracija, Metodine taryba, įsivertinimo grupe, pateiktų dokumentų analizės nustatyta, jog mokykloje sistemingai ir nuolat analizuojami, apibendrinami ugdymosi pasiekimai. Pasiekimų rezultatai vertinami remiantis pažangumo ir lankomumo pusmečių ir metinių ataskaitų lyginamąja analize, NMPP tyrimų, PUPP rezultatų ataskaitomis, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo, tyrimų ir apklausų duomenimis, ugdomosios veiklos priežiūra, mokinių dalyvavimo (rajono, šalies) olimpiadose, konkursuose, varžybose, metinės mokytojų veiklos ir kvalifikacijos tobulinimo ataskaitomis. Visų klasių koncentrų mokinių daroma pažanga nuolat fiksuojama, analizuojama pačių mokinių, mokytojų, klasės vadovų, pagalbos mokiniui specialistų bei administracijos. Administracijos iniciatyva Mokytojų tarybos posėdyje analizuojami ir aptariami atskirų mokinių signalinio pusmečio rezultatai, numatomos priemonės pasiekimams gerinti. Pusmečiui pasibaigus Mokytojų tarybos posėdyje aptariama individuali mokinio pažanga, vertinamas taikytų pagalbos priemonių veiksmingumas. Mokinių pasiekimai, pažangos stebėjimas, PUPP,

NMPP rezultatai sistemingsiai analizuojami Mokytojų taryboje, metodinėse grupėse, klasės tėvų susirinkimuose, klasės valandėlėse, individualią mokinių pažangą mokytojai aptaria savo dalyko pamokose. NMPP rezultatai aptariamai, pateikiamos išvados apie daromą pažangą, priimami sprendimai jai gerinti ir dalyvaujant Švietimo skyriaus specialistų komandai. Mokykloje yra parengtas ir patvirtintas „Mokinių pasiekimų gerinimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašas“, kuriuo vadovaudamiesi mokytojai laiku nustato mokiniams kylančius mokymosi sunkumus, stebi individualius mokinių pasiekimus bei pažangą. Stebėti, fiksuoti individualią pažangą bei numatyti lūkesčius skatinami ir mokiniai (pildo individualios vaiko pažangos lapus bei savijautos „Termometrą“). Mokytojai mokinių asmeninę pažangą fiksuoja pasirinkta forma. Klasės vadovai kartą per mėnesį klasės valandėlėje analizuoja mokymosi situaciją ir aptaria auklėtinių socialinę savijautą, o pasibaigus pusmečiui analizuoja mokinio individualios pažangos įsivertinimo lapus, aptaria pasiekimus individualiai su mokiniu, mokytoju ir tėvais, kartu numato tolimesnius veiksmus pažangos siekiui. Mokinių individualios pažangos informacija kaupiama klasės segtuvuose. Mokytojų tarybos posėdžiuose (I ir II pusmečių pabaigoje) klasių vadovai bei dalykų mokytojai pristato mokinių individualios pažangos pasiekimus. *Iš veiklos planavimų dokumentų analizės, pokalbių su Metodine taryba, įsivertinimo grupė, darytina išvada, kad pedagoginės bendruomenės susitarimas, kas yra individuali mokinio pažanga, kas yra mokyklos pažanga, pažangos vertinimas remiantis turima apibendrinta mokinių pasiekimų informacija bei tyrimų rezultatais padeda nusistatyti prioritetinius ugdymo kokybės gerinimo uždavinius bei siektinus mokyklos veiklos rezultatus. Sistemingas mokyklos pažangos stebėjimas yra vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.*

Atskaitomybė yra paveiki (3 lygis). Dauguma duomenų apie mokyklos ir mokinių pasiekimus bei veiklą atsakingai teikiami įvairioms interesų grupėms. Mokyklos interneto svetainėje skelbiama informacija apie individualius mokinių pasiekimus, laimėjimus olimpiadose, konkursuose ir varžybose, viešinami planavimo, ugdymo organizavimo dokumentai, mokyklos įsivertinimo rezultatai (stiprieji ir tobulintini mokyklos veiklos aspektai), 2017 m. direktoriaus veiklos ir finansinės ataskaitos. Mokykla apie savo veiklą informuoja Nacionalinę mokyklų vertinimo agentūrą – pildo Bendrojo lavinimo mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketą. Švietimo valdymo informacinei sistemai pateikiami duomenys apie mokyklos pažangą, teikiamos ataskaitos steigėjui. Nagrinėdami mokyklos dokumentus (strateginio plano SSGG), vertintojai fiksavo, kad Tėvų informavimo apie mokinių mokymosi rezultatus, elgesį sistema mokyklos bendruomenės vertinama kaip stiprybė. Pokalbyje tėvai šį teiginį patvirtino teigdami, kad informacijos apie mokymosi pasiekimus, mokykloje įgyvendinamas veiklas jiems užtenka, apie iškilusias problemas jie visada laiku informuojami klasės vadovų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, mokyklos administracijos, pačių vaikų. Visuomenė apie mokyklos veiklą informuojama įvairiomis formomis: atnaujinant mokyklos interneto tinklalapį, išnaudojant elektroninio dienyno galimybes, informuojant socialinėje paskyroje „Facebook“, rengiant pranešimus rajono spaudoje. Partnerystės planuojamos, siekiama perspektyvumo, tačiau tinklaveikos nauda ir sąnaudų vertinamos neperiodiškai. *Vertintojai daro išvadą, kad apie savo veiklą ir jos rezultatus mokykla sistemingsiai teikia informaciją savininkui, kitoms institucijoms, todėl atskaitomybė yra paveiki.*

2. UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS

Pakruojo r. Lygumų pagrindinės mokyklos ugdymas(is) ir mokinių patirtys vertinami gerai (3 lygis).

2.1. Ugdymo(si) planavimas tinkamas (3 lygis).

2.1.1. Ugdymo(si) tikslai geri.

Mokyklos mokytojai pripažįsta, kad svarbiausi mokinių ugdymo(si) rezultatai – asmenybės branda mokiniui įgyjant bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas atsižvelgiant į ugdymo įstaigos strateginį planą, mokinių ugdymosi poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Bendrosiose programose numatytais tikslais, uždaviniais, metodinėmis rekomendacijomis ir ugdymo turiniu. Išanalizavus atsitiktine tvarka pasirinktus mokytojų parengtus ilgalaikius planus nustatyta, kad dalykų mokytojai juos koreguoja, atsižvelgdami į kintančią situaciją.

Vertinimo metu aštuonis kartus pamokos planavimas buvo išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Mokytojai, keldami ugdymo tikslus, atsižvelgė į mokinių patirtį, užduotis derino su dalykinių kompetencijų ugdymu bei mokinio asmenybės ugdymo tikslais. 86,7 proc. stebėtų veiklų uždaviniai derėjo su nurodytomis bendrosiomis kompetencijomis, t.y. uždaviniuose atsispindėjo siektini kompetencijų ugdymo gebėjimai. Dažniausiai ugdytos komunikavimo – 65,6 proc., mokėjimo mokytis – 63,3 proc. kompetencijos, rečiau pažinimo – 36,7 proc., socialinė – 31,1 proc., asmeninė – 25,6 proc. kompetencijos. Ugdymo(si) tikslai (pagrįstumas ir sąryšingumas), kaip stiprusis pamokos aspektas, vertintas 3 kl. lietuvių k., 9 kl. lietuvių k. ir literatūros, 5 kl. technologijų, 7 kl. matematikos, 9Š kl. kūno kultūros ir 7–8Š geografijos pamokose, kuriose stebėta tinkama pamokos struktūra, gerai derėjo pamokos ir kompetencijų ugdymo tikslai. Iš pokalbių su metodinių grupių nariais, mokyklos direktore paaiškėjo, kad ilgalaikiai planai yra paveikūs, atitinka mokinių poreikius ir interesus, o dauguma bendrųjų kompetencijų ugdomos per neformalųjį švietimą. Vertintojai daro išvadą, kad mokykloje užtikrinamos sąlygos mokiniui formuoti būtinausias bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai paveikūs. Mokyklos ugdymo planas dera su Bendraisiais ugdymo planais, orientuotas į mokyklos kontekstą, misiją ir ugdymo tikslus. 2017–2018 m. m. mokyklos ugdymo plano tikslas – padėti kiekvienam mokiniui pagal galias pasiekti aukštesnių ugdymo (si) rezultatų. Pokalbiuose direktorė ir dauguma pedagogų teigė, kad ugdymo planų nuostatomis siekiama užtikrinti ugdymo kokybę, gerinti mokinių pasiekimus, ugdyti asmeninę atsakomybę už sąmoningą mokymąsi, gebėjimą įgyvendinti iškeltus tikslus. Iš dokumentų analizės, pokalbių su Mokinių tarybos nariais paaiškėjo, kad mokyklos ugdymo planas tinkamas, parengtas pagal mokinių poreikius. Mokinių poreikių tenkinimui, atsižvelgiant į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą, skirta 16 modulių programų (11,5 val.). Saviraiškos poreikių tenkinimui mokykla siūlo mokiniams skirtingų kryptių neformaliojo švietimo programas (skirta 30 val., iš jų – 12 val. Šukionių Jono Noreikos filiale), sudarančias sąlygas mokinių saviraiškai, ugdytis savarankiškumą, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus. Analizuojant mokomųjų dalykų santykį nustatyta, kad mokykla tinkamai laikosi Bendrųjų ugdymo planų reikalavimų. Į mokyklos ugdymo turinį integruojamos 8 programos: Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai, Ugdymo karjerai, „Įveikime kartu“ ir kt. Dauguma pokalbiuose dalyvavusių mokyklos bendruomenės narių teigė, kad mokiniams sudaromos geros sąlygos mokytis ne tik kabinetuose, bet ir įvairiose kitose aplinkose (žr. rodiklio 3.2.1. aprašymą). Mokyklos mokytojai yra sutarę rengti ilgalaikius planus, tačiau pavieniai mokytojai rengia tik teminius planus. Ilgalaikiai planai rengiami vieniems mokslo metams, aptariami metodinėse grupėse, atitinka mokyklos tikslus.

Tvarkaraščių patogumas mokiniams tinkamas. Pamokų tvarkaraščiai įgalina įgyvendinti ugdymo turinį, sudaro sąlygas daugumai mokinių rinktis neformaliojo švietimo veiklas. Pokalbiuose mokiniai teigė, kad tvarkaraščiai juos tenkina ir yra patogūs. Rengiant tvarkaraščius atsižvelgta į higienos normų reikalavimus dėl pamokų skaičiaus per dieną ir per savaitę, iš dalies laikomasi rekomendacijos penktadienį organizuoti mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis. 6–8 klasių mokiniai penktadienį turi šešias ar septynias pamokas (daugiau nei kitomis dienomis). 5–10 klasių pamokų tvarkaraštyje numatytas klasių valandėlių laikas. Valandėlės minėtuose klasėse organizuojamos tuo pačiu laiku, tai sudaro galimybę kartą per mėnesį mokykloje organizuoti bendrus mokinių susirinkimus, kurių metu apdovanojami pasiekę gerų rezultatų olimpiadose, konkursuose, gerai ir labai gerai besimokantys ar padarę pažangą mokiniai, aptariami mokinių pasiūlymai bei pageidavimai. Atsižvelgiant į neformaliojo švietimo užsiėmimų tvarkaraštį sudarytas lankstus mokinių pavėžėjimo grafikas. Vertintojai pastebi, kad pamokų tvarkaraštis iš esmės sudaro galimybes įgyvendinti ugdymo planą, tenkina daugumos mokinių ir jų tėvų poreikius.

2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius geras. Mokykloje siekiama išsiaiškinti mokinių poreikius: stebimi ir fiksuojami akademiniai ir kiti pasiekimai, vykdomi standartizuoti ir diagnostiniai testai, kiekvienam mokiniui pagal poreikį teikiama pagalba. Iš pokalbio su Mokinių tarybos nariais paaiškėjo, kad mokykloje poreikiai tiriami ir nustatomi mokyklai priimtinais būdais. Kasmet atliekamos mokinių apklausos dėl dalykų modulių, neformaliojo švietimo užsiėmimų paklausos,

tiriama konsultacijų pasiūla ir paklausa. Atsižvelgiant į mokinių poreikius paruoštos lietuvių k., matematikos, anglų k., chemijos dalykų modulių programos skirtingų gebėjimų mokiniams, o nuo 2016–2017 m. m. vyksta trumpalaikės pagrindinių dalykų konsultacijos, kurios pateisina mokinių tėvų ir mokytojų lūkesčius. Mokykloje parengtas bei patvirtintas Mokinių pasiekimų gerinimo modelis, kurio tikslas – nuolat stebėti individualius mokinių pasiekimus bei pažangą ir laiku nustatyti mokiniams kylančius mokymosi sunkumus. Atliktas 1–10 klasių mokinių mokymosi stilių tyrimas, kurio rezultatais pamokų metu naudojasi mokytojai. Išanalizavus mokinių šeimų socialinę-ekonominę padėtį, atsižvelgus į nepalankias sąlygas namų darbams namuose atlikti, nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. įkurtas „Namų darbų ruošos klubas“. Iš pateiktų dokumentų, pokalbių galima teigti, kad mokykloje ieškoma būdų pažinti mokinius ir sudaryti geras sąlygas tenkinti skirtingus mokinių ugdymo(si) poreikius.

Mokykloje tinkama pagalbos mokiniui teikimo tvarka, pakankamai aiški informavimo apie pagalbą ir apsaugą nuo smurto bei žalingų įpročių tvarka. Pagalbą teikia dvi specialiosios pedagogės-logopedės, socialinė pedagogė. Psichologas į mokyklą atvyksta kas antrą savaitę pagal Pakruojo pedagoginės psichologinės tarnybos sudarytą tvarkaraštį. Bendrosios rūpinimosi mokiniams politikos nuostatų įgyvendinimą koordinuoja Vaiko gerovės komisija. VGK padeda mokytojams rengti, integruoti į ilgalaikius dalyko bei klasių vadovų planus prevencinių priemonių programas. Pokalbyje su komisijos nariais teigta, kad pagalbos mokiniui specialistai pakankamai nuosekliai bendradarbiauja, problemas aptaria VGK posėdžiuose. Ši darbo grupė inicijuoja susitarimus dėl tinkamo mokinių elgesio, asmeninės atsakomybės bei tarpusavio paramos, padeda spręsti elgesio ir mokymosi problemas. Mokykloje atlikti tyrimai apie mikroklimato saugumą, 5–10 klasių mokiniai atsakė į anketos apie patyčias („Termometras“) klausimus. Vertinimo savaitę vykusiuose pokalbiuose mokiniai teigė, kad retai susiduria su patyčiomis, jiems mažai aktualūs žalingų įpročių, netinkamo elgesio klausimai, mokykloje jaučiasi saugūs. Mokyklos bendruomenės nariams aišku, į ką kreiptis pagalbos kilus problemoms. 2017 m. rugsėjo 1 d. patvirtintas „Lygumų, pagrindinės mokyklos smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje, vykdymo tvarkos aprašas“, kurio paskirtis – padėti mokykloje užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto ir patyčių apraiškoms aplinką. Pradinių klasių mokiniai dalyvauja programoje „Įveikime kartu“ ir „Zipio draugai“ metodika. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su specializuotomis tarnybomis: vykdydama tėvų švietimą ir teikdama pagalbą mokymosi sunkumų turintiems mokiniams konsultuojasi su Pakruojo rajono PPT specialistais, bendradarbiauja su Lygumų seniūnija. Vertinimo savaitę pagalba mokiniui kaip stiprusis pamokos aspektas išskirta 14 (15,5 proc.) pamokų: 1, 3, 4, 6, 10 kl matematikos, 9 kl. chemijos, 5 kl. muzikos, 6 kl. rusų k., 3, 4 kl. matematikos modulio, 3 kl. pasaulio pažinimo. Remiantis surinktais duomenimis darytina išvada, kad mokyklos vadovai, mokytojai, klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai gerai žino mokinių gyvenimo kontekstą, atsižvelgia į jį organizuodami ugdymą, teikdami mokiniams pagalbą, todėl pagalba mokiniams vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Gabių ir talentingų mokinių ugdymas labiausiai realizuojamas organizuojant neformalųjį švietimą. Su gabesniais mokiniams dalykų mokytojai dirba individualiai konsultacijų po pamokų metu, ruošia mokinius dalykų olimpiadoms, konkursams, motyvuotų mokinių gebėjimai tinkamai ugdomi neformaliojo švietimo užsiėmimuose (žr. 1 priedą „Mokyklos kontekstinių duomenų suvestinė“). Pokalbio su direktore metu paaiškėjo, kad mokykloje gabūs mokiniai atpažįstami pasikliaujant mokytojų kompetencija ir atsižvelgiant tik į akademinį pasiekimą. Kalbinti mokiniai teigė, kad ruošdamiesi olimpiadoms ir konkursams gali kreiptis į mokytoją konsultacijų ar bet kuriuo kitu metu, mokytojai jiems pateikia papildomų užduočių. Išorinio vertinimo savaitę užfiksuoti tik pavieniai atvejai, kai pamokose skirtas didesnis dėmesys gabesniems mokiniams skiriant papildomas ar sudėtingesnes užduotis. Vertintojai atkreipia dėmesį, kad aiškesni mokyklos mokytojų susitarimai dėl gabių vaikų poreikių nustatymo ir ugdymo atlieptų individualius mokinių poreikius, stiprintų motyvaciją ir sudarytų sąlygas jų galimybes atitinkančiai asmeninei pažangai.

2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra paveikūs (3 lygis) ir vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Tokį vertinimą pagrindžia pamokų stebėsenos rezultatai. Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi stebėtose 90 pamokų įvertinimo vidurkis – 2,81. Kaip

stiprieji pamokos aspektai, skirtingi vadovavimo mokymuisi komponentai išskirti 95,5 proc. vertintų pamokų, kaip tobulintini – 50 proc. pamokų. Mokymosi lūkesčiai (tikėjimas mokinio galiomis, mokymosi džiaugsmas ir įprasminimas) kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 63,3 proc., o kaip tobulintinas – 25,5 proc. pamokų. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuotos informacijos analizė leidžia teigti, kad mokytojai savo profesinę praktiką daugiausia grindžia sąveikos paradigma: bandymas dirbti šiuolaikiškai stebėtas 32 pamokose (35,5 proc.), jų vertinimo vidurkis – 2,91. Šiuolaikiškai mokytojai dirbo 20 pamokų (22,2 proc.) ir tokių pamokų vertinimo vidurkis – 3,8. Vertintojai stebėjo 38 pamokas (42,2 proc.), kuriose ugdymas grįstas tradicinės (poveikio) paradigmos nuostatomis, tose pamokose vadovavimo ugdymui(si) vertinimas – 2,21. Tradicinėse pamokose dominavo mokytojas, jo aiškinimas, per mažai dėmesio skirta mokinių aktyviai veiklai, dažniausiai mokiniai dirbo pagal mokytojo nurodymus, nesudarytos sąlygos savivaldžiam mokymuisi, mokymo užduotys menkai skatino mokinių entuziazmą, smalsumą, aktyvų mokymąsi. Apibendrintas vadovavimas mokymuisi pateiktas 2 lentelėje.

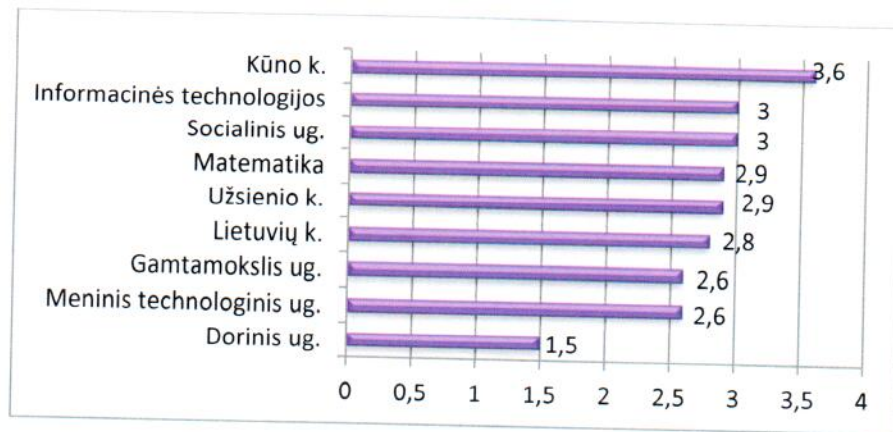
Vadovavimo mokymuisi stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

2 lentelė

Pavadinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Lygumų mokykla N=68	17 pamokų	32 pamokos	18 pamokų	1 pamoka
	25 proc.	47 proc.	26,5 proc.	1,5 proc.
Šukionių J. Noreikos filialas N=22	3 pamokos	5 pamokos	11 pamokų	3 pamokos
	13,6 proc.	22,8 proc.	50 proc.	13,6 proc.

Stebėtų pamokų protokoluose vertintojai fiksavo 46 pamokas (72 proc.), kuriose vadovavimas mokymuisi vertintas labai gerai ir gerai. Šiose pamokose mokytojai tikėjo mokinių galiomis, planavo ir parinko prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatino mokinių smalsumą ir entuziazmą, sudarė sąlygas išgyventi pažinimo, kūrybos džiaugsmą. IQES online klausimyne mokiniai teiginį „*Mano mokytojai su manimi aptaria, ką aš moku gerai, kur padariau pažangą ir kur turėčiau pasitempti*“ įvertino 3,1 įverčiu, mokinių tėvai teiginį „*I mano vaiko klaidas per pamokas yra žiūrima kaip į mokymosi galimybę*“ – 3,1 įverčiu. Šiuos teiginius pagrindžia stebėtos pamokos – patirta sėkmė skatino mokinių susidomėjimą ugdomąja veikla, o tai darė įtakos jų aktyvumui pamokoje. Mokymosi džiaugsmas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 2 kl. matematikos, lietuvių k., 3 kl. lietuvių k., 7–8 kl. (Š) dailės, 5 kl. dailės, logopedinių pratybų, 8 kl. technologijų, chemijos, 1 kl. kūno kultūros pamokose, 4, 7–8 kl. (Š), 5–6 kl.(Š) neformaliojo švietimo užsiėmimuose. Individualius, kartu su mokytoju kuriamus lūkesčius, kaip stiprųjį pamokos aspektą, vertintojai fiksavo 9 kl. chemijos, 1, 2, 4 kl. lietuvių k., 8 kl. matematikos pamokose. Įprasmintas mokymasis, siejant mokomąją medžiagą su mokinių gyvenimišką patirtimi, interesais, parenkant įvairius mokinių amžių bei patirtį atitinkančius ugdymo(si) metodus, padėjo mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties 1, 3, 4, 5–6 (Š), 9 (Š), 9, 10 kl. matematikos, 2 kl. lietuvių k., 6 kl. lietuvių k. ir literatūros, 4 kl. pasaulio pažinimo, 7–8 (Š) kl. geografijos, 7, kl. fizikos, 8, 10 kl. chemijos, 5, 6 kl. technologijų, 5, 6 kl. gamtos ir žmogaus, 6, 9 (Š), 10 kl. kūno kultūros, 8 kl. muzikos, 5 kl. žmogaus saugos, 5–6 (Š) kl. etikos, priešmokyklinės grupės, 9 kl. biologijos modulio pamokose, 1–2, 7–8 (Š) kl. neformaliojo švietimo užsiėmimuose, 5–8 kl. mergaičių klasės valandėlėje. Apibendrinta vadovavimo mokymuisi kokybė pagal ugdymo sritis 90 stebėtų pamokų pateikta 2 paveiksle.

2 pav. Vadovavimo mokymuisi apibendrintas vertinimas pagal ugdymo sritis
(N=90, moda=3)

Iš stebėtų pamokų protokolų vertintojai daro išvadą, kad vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymui(si) geriausiai organizuotas pradinėse klasių koncentre – vertinimo vidurkis – 2,94 (1 kl. – 2,83, 2 kl. – 3,5, 3 kl. – 3, 4 kl. – 2,43). 9–10 kl. koncentre vertinimo vidurkis šiuo aspektu – 3. 5–8 kl. nagrinėjamo pamokos aspekto vertinimo vidurkis – 2,79 (5 kl. – 2,56, 6 kl. – 2,88, 7 kl. – 2,75, 8 kl. – 3). *Vertintojai daro išvadą, kad tikslingai numatyti mokinio jėgas atitinkantys mokymo(si) lūkesčiai pamokoje, su mokinių tikslais derintos pamokos veiklos skatino mokinius pajusti mokymosi džiaugsmą dėl įdėtų pastangų ir pasiektų rezultatų, sudarė sąlygas sąmoningam mokymui(si), todėl mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.*

2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas patenkinamas (2 lygis), išskyrus klasės valdymą, kuris vertinamas gerai. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas vertinamas patenkinamai (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokyklos duomenų analizė, pokalbiai su savivalda, Vaiko gerovės komisija, Metodine taryba parodė, kad mokytojai analizuoja mokinių pasiekimus, pažangą, atsiradus spragoms mokiniai nukreipiami lankyti konsultacijas, namų darbų klubą ar individualiai konsultuotis su mokytojais, tačiau vizito metu vertintojai pastebėjo, kad mokytojai nepakankamai dėmesio skyrė užduočių individualizavimui ir diferencijavimui. Kaip stiprusis pamokos aspektas vertinimo savaitę diferencijavimas ir individualizavimas fiksuotas 12,2 proc. stebėtų pamokų protokoluose. Paveikus darbo tempo, turinio diferencijavimas, suasmenintas mokymas fiksuotas 2 kl. lietuvių k., 9 (Š), 10 kl. lietuvių k ir literatūros, 5 kl. kūno kultūros, 9 (Š) kl. matematikos, tinkama pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, stebėta 2–4 (Š) kl. lietuvių k., 7–8 (Š) kl. geografijos, 5–6 (Š) kl. istorijos, 6 (Š) kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose. Mokyklos ugdymo plano analizė vertintojams leidžia teigti (UP III skyriaus 26 punktas), kad mokykloje analizuojamas diferencijavimo, individualizavimo įgyvendinimas, jo įtaka mokinių pasiekimams ir pažangai. Priimant sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo, atsižvelgiama į kiekvieno mokinio mokymosi motyvą, ugdymo turinio sudėtingumą, individualią pažangą, keliamus mokymosi tikslus. Pokalbyje mokyklos direktorė teigė, kad Mokytojų tarybos posėdžiuose analizuojamas diferencijavimas ir individualizavimas pamokoje ir priimami sprendimai dėl šio proceso tobulinimo, dalis mokytojų į tuos sprendimus atsižvelgia. Vertinimo savaitę 10 (11 proc.) stebėtų pamokų diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas fiksuotas kaip tobulintas. Tokiose pamokose skiriant užduotis neatsižvelgta į mokinių gebėjimus, jų mokymosi stilių, nesudaryto sąlygos pasirinkti užduočių ar planuoti mokymosi tikslų, teikta neveiksminga pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Mokyklos IQES online klausimyne mokiniai teiginį „Per pamokas aš turiu galimybes pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis“ įvertino 2,4 įverčiu, mokinių tėvai teiginį „Mano vaikas gali pasirinkti užduotis pagal savo gebėjimus“ – 2,4 įverčiu. Svarbu, kad mokykloje numatytos mokytojų dalykų konsultacijos mokinių pasiekimų skirtumams mažinti ir gabumams plėtoti, tačiau vertintojai daro išvadą, kad *diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas organizuojant mokymą(si) pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokytojams pamokoje vertėtų labiau atsižvelgti į mokinių gebėjimus, asmeninius ir ugdymosi poreikius bei interesus ir, organizuojant mokymą(si), tikslingai ir sistemingai suteikti mokiniams*

daugiau galimybių dirbti skirtingu tempu, atlikti skirtingo lygmens užduotis, rinktis mokymosi priemones ir informacijos šaltinius. Tikėtina, kad tai sudarytų geras mokymosi sąlygas visiems mokiniams, didėtų jų atsakomybė ir pasitikėjimas savimi, daugiau mokinių patirtų mokymosi sėkmę.

Ugdymo(si) integralumas neišskirtinis (2 lygis). Mokykloje skatinama ir palaikoma integruoto ugdymo plėtra, siekiama prasmingos integracijos organizuojant popamokinius renginius, netradicinio ugdymo dienas, rengiant projektus, įgyvendinant neformaliojo švietimo programas. Bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių, prevencinės programos integruojamos į mokomųjų dalykų programų turinį, projektinę veiklą, organizuojamus renginius, klasių vadovų veiklą. Programų integravimas tinkamai aptartas mokyklos ugdymo plane. Pokalbiuose su išorės vertintojai mokytojai teigė, kad ilgalaikiuose planuose atskiroje skiltyje numato tarpdalykinę integraciją. Vertintojams pateiktų ilgalaikių planų analizė rodo, kad ilgalaikiuose planuose skiltyje „Integracija“ mokytojai nurodo mokomojo dalyko temų integracinius ryšius su kitais dalykais, pavyzdžiui, pradinių klasių (2, 3 kl.) – etninės kultūros, saugos, sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai, karjeros ugdymo, anglų k. (2, 6, 7, 9, 10 kl.), muzikos (5, 6, 7, 8, 9, 10 kl.), lietuvių k. ir literatūros (7, 9, 10 kl.), kūno kultūros (5, 10 kl.), rusų k. (9 kl.), technologijų (6 kl.) ilgalaikiuose planuose numatyti mokomieji dalykai ir programos, tačiau konkrečios tarpdalykinės integracijos temos suplanuotos tik 10 kl. lietuvių k. (integruota lietuvių ir anglų k. pamoka „Senovės graikų mitinės būtybės“) ir 10 kl. kūno kultūros (integruota su lietuvių k. pamoka „Kūrybinių darbų pristatymas“ ir integruota su informacinėmis technologijomis pamoka „Diplomų kūrimas“) ilgalaikiuose planuose. Išorinio vertinimo metu pastebėta, kad mokytojai, vykdydami mokomųjų dalykų programas, dažniausiai siekia vidinės integracijos, kai mokymas paremtas mokinių turimomis žiniomis, integruojamos mokomųjų dalykų veiklos sritys. Stebėtų pamokų analizė rodo, kad lanksčiai integraciniai ryšiai naudoti tik pavienėse (5,5 proc.) pamokose, iš jų 4 pamokose ugdymo integralumą vertintojai įvardijo kaip stipriųjų pamokos aspektą, tai pasakytina apie 3 kl. pasaulio pažinimo (tarpdalykiniai ryšiai su matematika, kūno kultūra, sveikatos stiprinimo programa), 2 kl. pasaulio pažinimo (tikslingai panaudota kitų dalykų pamokose parengta medžiaga), 1kl. lietuvių k., 10 kl. informacinių technologijų (veiksminga tarpdalykinė integracija) pamokose. *Vertintojai daro išvadą, kad rengiant mokomųjų dalykų ilgalaikius planus, metodinėms grupėms verta bendradarbiauti ir tikslingai susitarti dėl integruotų temų, užduočių, išbandyti praktiką pamoką vesti keliems mokytojams. Tikėtina, kad mokiniai patirtų daugiau mokymosi džiaugsmo, stiprėtų mokymosi motyvacija, mažėtų jų darbo krūvis, gerėtų mokymosi pasiekimai ir pažanga.*

Ugdymo organizavimo įvairovė vertinama patenkinamai (2 lygis). Metodų įvairovė kaip stiprusis pamokos aspektas vertinimo savaitę išskirta 27,7 proc. stebėtų pamokų protokoluose. Tose pamokose derintas individualus ir grupinis darbas, mokiniams pateiktos įvairios užduotys, parinkti aktyvieji mokymosi metodai (tyrinėjimas, praktinis darbas, eksperimentų rodymas ir atlikimas, „minčių lietus“), tikslingai naudotos mokymo priemonės. Tokia ugdymo įvairovė stebėta 1, 3 kl. matematikos, 8, 9, 10 kl. chemijos, 8 kl. muzikos, 5 kl. gamtos ir žmogaus, technologijų, 10 kl. rusų k., kūno kultūros, 2 kl. lietuvių, 4 kl., pasaulio pažinimo pamokose. Pavienėse pamokose derėjo aiškinimo ir demonstravimo metodai (9 kl. etika, 9 (Š) kl. matematika), paveikiai aiškinti turinio aspektai (6, 10 kl. kūno kultūra, 7–8 (Š) kl. geografija), parinktos smalsumą skatinančio kūrybos užduotys (7–8 (Š) kl. neformaliojo švietimo užsiėmimas) bei užduotys, skatinančios naudotis informaciniais šaltiniais (6 kl. lietuvių k. ir literatūra, 9 (Š) kl. geografija). Daugumoje (72,3 proc.) pamokų dažniausia taikyti informaciniai metodai: mokytojo aiškinimas, pasakojimas, vadovavimas, demonstravimas, nurodymai, koncentruotasi į dalykinių kompetencijų ugdymą. Pamokose dažniausiai mokytojai atliko informacijos teikėjo vaidmenį, tuo tarpu mokiniams atiteko pasyvių klausytojų bei mokytojo skirtų užduočių atlikėjų vaidmuo. Stebint pamokas pasigesta užduočių, kurios skatintų naudoti priemones (kompiuterį, žodynus, mokomąsias lenteles), ieškoti informacijos internete ar mediatekose. *Iš apibendrintų duomenų galima daryti išvadą, kad mokytojai, parinkdami mokymo(si) turinį ir būdus, ne visada sudarė mokiniams palankias sąlygas patirti įvairias aktyvaus mokymosi formas. Tikėtina, kad mokytojams taikant daugiau aktyvaus mokymosi formų, ieškant optimalios mokymo ir mokymosi dermės, skatinant mokinius bendradarbiauti įvairaus dydžio grupėse, didėtų jų mokymosi motyvacija, gerėtų socialiniai įgūdžiai ir pasiekimai.*

Klasės valdymas vertinamas gerai. Iš dokumentų analizės, pokalbiuose su mokiniais ir mokytojais išsiaiškinta, kad mokykloje susitarta dėl mokinių pageidaujamo elgesio ir gero lankomumo kontrolės, problemų sprendimų tvarkos. Yra patvirtinti Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams bei Lankomumo tvarkos aprašai, mokyklos koridoriuose viešinamos mokinių pareigos ir teisės. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo tinkama darbinė aplinka: mokytojų reikalavimai buvo aiškūs, suprantami daugumai mokinių, dominavo šilti, draugiški tarpusavio santykiai, grįsti abipuse pagarba, tik ne visada išnaudotos aktyvaus, savivaldaus mokymosi galimybės. 8 kl. muzikos, 1 kl. kūno kultūros, 9 (Š) kl. geografijos, 9 (Š) kl. biologijos, 5 kl. logopedinių pratybų, 2–4 (Š) matematikos pamokose tinkamas klasės valdymas, orientuotas į daugumos mokinių mokymąsi, derintas su savivaldžiu mokymusi bei prasminga veikla. Aiškūs, suprantami mokytojų reikalavimai, pagarbūs, mokymuisi palankią atmosferą kuriantys santykiai, susitarimų dėl drausmės laikymasis fiksuoti 4 kl. neformaliojo švietimo užsiėmime, priešmokyklinės ugdymo grupės, 8 kl. technologijų, 6, 9 kl. lietuvių k. ir literatūros, 1 kl. tikybos, 5 kl. technologijų, 3, 4, 2–4 (Š) kl. lietuvių k., 2–4 (Š), 10 kl. matematikos, 9 kl. fizikos pamokose. Pavienėse (8,8 proc.) pamokose klasės valdymas užfiksuotas kaip tobulintinas pamokos aspektas. Konstruktivus, aiškiais taisyklėmis ir susitarimais grįstas klasės valdymas atliko svarbų vaidmenį ugdant mokinių socialinius ir emocinius gebėjimus bei mokant mokomųjų dalykų, taip pat formuojant mokinių požiūrį į mokymąsi.

2.3. Mokymosi patirtys mokykloje vertinamos gerai (3 lygis).

2.3.1. Mokymasis tinkamas (3 lygis), išskyrus savivaldumą mokantis, kuris vertinamas patenkinamai ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

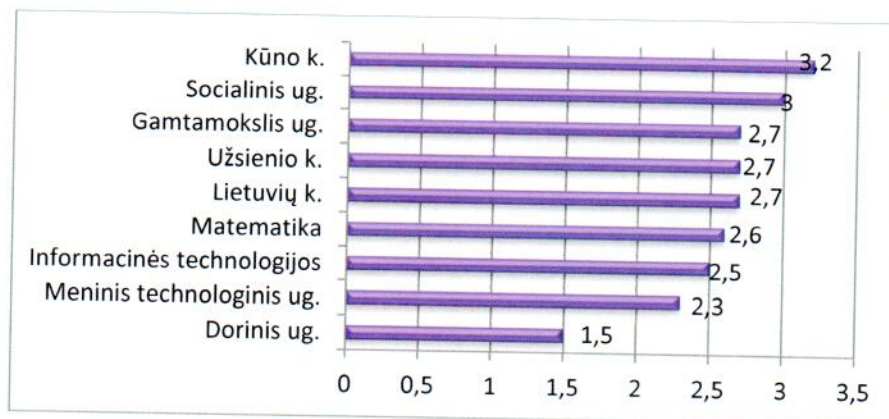
Mokymosi apibendrintas vertinimas pateiktas 3 lentelėje.

Mokymosi stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

3 lentelė

Pavadinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Lygumų mokykla N=68	12 pamokų	34 pamokos	20 pamokų	2 pamokos
	17,7 proc.	50 proc.	29,4 proc.	2,9 proc.
Šukionių J. Noreikos filialas N=22	1 pamoka	6 pamokos	11 pamokų	4 pamokos
	4,5 proc.	27,3 proc.	50 proc.	18,2 proc.

Iš 3 lentelės duomenų matyti, kad mokymasis labai gerai ir gerai organizuotas 53 (58,9 proc.) stebėtose pamokose: iš jų – 46 (67,6 proc.) pamokose, stebėtose Lygumų pagrindinėje mokykloje, 7 (31,8 proc.) pamokose – Šukionių Jono Noreikos filiale. 37 (41,1 proc.) pamokose mokymasis vertintas patenkinamai ir prastai: iš jų – 22 (32,4 proc.) pamokose, stebėtose Lygumų pagrindinėje mokykloje, 15 (68,2 proc.) – Šukionių Jono Noreikos filiale. Mokymosi patirčių apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus pateiktas 3 paveiksle.

3 pav. Mokymosi patirčių stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus

Iš 3 paveikslo duomenų matyti, kad geriausiai šiuo aspektu vertintos kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 3,2) ir socialinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 3,0) pamokos, o prasčiausiai – dorinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,5).

Mokinių mokymosi savivaldumas – gebėjimas kelti mokymosi tikslus, mokytis savarankiškai, klausti ir paprašyti pagalbos, susirasti reikiamą informaciją, prisiimti atsakomybę už savo mokymosi kokybę – stebėtas 33,7 proc. pamokų. Savivaldumas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 11 (10,6 proc.), kaip tobulintinas – 17 (16,3 proc.) pamokų. Aktyvaus savivaldaus mokymosi pavyzdžių fiksuota pavienėse pamokose: 3 kl. lietuvių k., 7 kl. anglų k., 9 kl. chemijos, 5 kl. gamtos ir žmogaus, 1, 2 kl. matematikos, 7–8 (Š) kl. geografijos, 9 (Š) kl. pilietiškumo ugdymo. Geri savarankiško mokymosi įgūdžiai ieškant informacijos, renkantis užduoties atlikimo būdus, savarankiškumas pasirenkant veiklas vertintojų fiksuotas 3 kl. lietuvių k., 10 kl. istorijos, 9 kl. biologijos modulio pamokose. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad mokinių įsitraukimui, aktyvumui tiesioginę įtaką daro mokytojo suplanuota veikla. Aukščiausiai mokymosi patirtys vertintos šiuolaikinės mokymosi paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 3,6 iš 4), žemiausiai – tradicinės mokymo paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 2,1). pamokose mokiniai dažniausiai atlikdavo mokytojo paskirtas užduotis, dominavo mokytojo aiškinimas, demonstravimas, todėl mokiniams nesudarytos sąlygos aktyviai mokytis. 2016 m. mokyklos įsivertinimo duomenimis, teiginiai „Mokytojas pamokoje leidžia pasirinkti, kaip noriu atlikti pasirinktas užduotis (leidžia pasirinkti užduočių atlikimo būdą)“, „Su mokytoju planuojame mano mokymosi tikslus ir žingsnius jiems pasiekti“ mokinių įvertinti 2,5 įverčiu (keturių lygių skalėje). 2018–2020 metų strateginio veiklos plano SSGG analizėje „Mokymosi patirtys“ nurodytos kaip silpnybės. Koreliacinė pamokų stebėjimo duomenų analizė rodo stiprų statistinį vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ir mokymosi patirčių kokybės ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,81). Mokymosi patirčių vertinimo kokybę siejant su klasės dydžiu paaiškėjo, kad pamokų, kuriose mokėsi iki 8 mokinių, vertinimo vidurkis šiuo aspektu – 2,4, o pamokose, kuriose buvo nuo 9 iki 16 mokinių – vertinimo vidurkis – 2,8. *Atsižvelgiant į pateiktus faktus, vertintojai konstatuoja, kad savivaldumas mokantis yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jai mokytojai sudarytų sąlygas mokiniams laisvai rinktis mokymosi būdus, mokymosi veiklos eiliškumą, leistų savo pasirinkimą derinti su individualiais poreikiais ir galimybėmis, tai padėtų mokiniams patiems konstruoti savo mokymąsi, prisiimti atsakomybę už mokymosi veiklą.*

Mokymosi konstruktyvumas geras. mokymosi konstruktyvumas, padedantis mokiniams sieti išmokus dalykus su nežinomais, fiksuotas 38 (36,5 proc.) pamokose, o kaip stiprusis pamokos organizavimo aspektas išskirtas 24 (23,1 proc.) pamokose, kuriose mokiniai skatinti paaiškinti savo nuomonę, sieti išmokus dalykus su patirtimi ir nauja informacija, grįžti prie neišmoktų dalykų. Tai stebėta 7 kl. anglų k., 1, 4, 9 (Š), 10 kl. matematikos, 10 kl. chemijos, informacinių technologijų, lietuvių k. ir literatūros 9 kl. istorijos, 8 kl. geografijos pamokose. Mokinių gebėjimas pademonstruoti mokymosi įgūdžius fiksuotas, 3 kl. (Š) lietuvių k., 4, 9 (Š) kl. matematikos, 2, 4 kl. pasaulio pažinimo, 8 kl. anglų k. pamokose. Konstruktyvumas kaip tobulintinas pamokos aspektas paminėtas tik 3 (2,9 proc.) pamokose. 2016 m. IQES klausimynu atliktos apklausos duomenys rodo, kad mokiniai 3,1 įverčiu įvertino teiginį „Pamokose mokant naują temą mokytojas ją sieja su turimomis žiniomis, patirtimi“.

Mokymosi socialumas paveikus. Mokinių gebėjimas mokytis bendradarbiaujant įvairaus dydžio grupėse bei partneriškai (poromis), išsakyti asmeninę nuomonę, argumentuotai diskutuoti išorės vertinimo metu stebėtas 61 (67,8 proc.) pamokoje. Mokymosi socialumas kaip stiprusis pamokos organizavimo aspektas fiksuotas 19 (18,3 proc.) pamokų. Išskirtiniai pavyzdžiai, kai mokiniai gebėjo mokytis bendradarbiaujant, padėti vienas kitam stebėti 3 kl. lietuvių k, matematikos, 6 kl. lietuvių k. ir literatūros., 9 kl. anglų k. pamokose, 5–6 (Š) kl. futbolo neformaliojo švietimo užsiėmime. Mokymosi socialumas kaip tobulintinas pamokos aspektas paminėtas 14 (13,5 proc.) pamokų. Atsižvelgiant į stebėtų pamokų protokolų analizę, vertintojai akcentuoja, kad išorės vertinimo savaitę mokymosi konstruktyvumui ir mokymosi socialumui pamokose skirtas tinkamas dėmesys.

2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu paveikus (3 lygis)

Iš pokalbių su mokiniais, jų veiklos stebėjimo pamokose ir elgesio per pertraukas darytina išvada, kad mokiniai jaučiasi esą mokyklos bendruomenės nariai. Vizito metu vertintojai pastebėjo, kad dauguma mokinių yra mandagūs, kultūringi su mokytojais ir mokyklos svečiais. 34 (37,8 proc.) pamokų mokinių santykiai ir savijauta pamokose vertintojų išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas. Pokalbiuose tėvai tvirtino, kad mokykloje jų vaikai jaučiasi saugūs, teigė, kad geras ugdymo įstaigos mikroklimatas – tai viena priežasčių, kodėl smagu ir gera šioje mokykloje visai mokyklos bendruomenei. Vienas iš 2018 m. mokyklos tikslų – „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas, įtraukiant bendruomenę ir socialinius partnerius.“ Tam mokytojai, administracija kartu įtraukdami mokinius organizuoja įvairių prevencinių renginių (pvz., „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“, renginys „Bendraukim ir bendradarbiaukim“, teisinių žinių konkurse „Temidė“). Mokyklos iniciatyva į saugios aplinkos kūrimo mokykloje modelį įtraukiami ir socialiniai partneriai. Policijos pareigūnai skaitė paskaitas apie saugaus eismo, mokinių elgesio taisykles, kibernetines patyčias, smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis, rūkymo prevenciją. Vertintojai daro išvadą, kad geri mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykiai ir mokinių savijauta sudaro tinkamas sąlygas mokinių mokymui ir mokymuisi. Kalbinti mokiniai jautėsi priklausantys mokyklos bendruomenei, teigė, kad prisiima įsipareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Mokinių lyderystė skatinama įtraukiant juos į mokyklos veiklą, palaikant jų iniciatyvas prisidėti prie mokyklos renginių organizavimo, teikti siūlymus dėl valstybinių švenčių organizavimo (Pilietinė akcija Vasario 16-ajai paminėti „Geltona, žalia, raudona“, Sausio 13-osios, Kovo 11-osios minėjimai). Mokiniai prisideda prie mokyklos erdvių puošybos piešiniais, sodina medelius. Mokinių iniciatyva atsirado šaškių staleliai koridoriuose, daiktų spintelės. Gabumams atsiskleisti, pagilinti ir praktiškai panaudoti žinias, įgytas pamokų metu, mokiniams suteikiama galimybė dalyvaujant neformaliojo švietimo veikloje. Kaip mėgstamiausias neformaliojo švietimo veiklas 5–10 klasių mokiniai įvardino robotikos, ansamblio, šaulių, sporto būrelius. Vertintojai pažymi, kad mokykloje organizuojamų neformaliojo švietimo programų pasiūla yra potenciali, tenkina daugumos mokinių saviraiškos poreikius, plėtoja įvairius šių mokinių gebėjimus, polinkius, ugdo savarankiškumą. Mokykloje mokiniams netrūksta įdomių veiklų ir renginių. Geras mokinių užimtumas neformaliajame švietime – būrelius mokykloje lanko 77 proc., o už mokyklos ribų – 5 proc. mokinių. Mokiniai aktyviai įsitraukia į socialinius projektus (pvz., „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“, „Bendraukime sveikatos kalba“, „Pasaulinė gyvūnų globos diena“), juose dalyvauja 100 proc. mokinių. Mokyklinį gyvenimą prasmingomis veiklomis užpildo aplinkosauginiai renginiai (pvz., „Galiu kitaip“, „Jeigu nori keisti pasaulį – keisk save“, „Žemės ateitis esu aš“). Mokomuosiuose projektuose („Olimpinė sporto šaka – mėgstamiausias Lietuvos sportininkas“, „Nariuotakojai mokykloje“, „Pinigai seniau ir dabar“) dalyvauja 70 proc. mokinių. Sąmoningą mokinių elgesį formuoja sveikatą tausojančios veiklos (pvz., projektas „Aš sportuoju“, „Maisto priedai“, „Ar yra viršsvorio problema Lygumų pagrindinėje mokykloje“). Tarptautiniuose projektuose („Erasmus plus“, „Nordplus Junior“, „eTwining“) dalyvauja 40 proc. mokinių. Mokyklos specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai taip pat dalyvauja įvairiuose rajono, respublikiniuose ir tarptautiniuose projektuose (žr. 1 priedą „Mokyklos kontekstiniai duomenys“). Apibendrinant išdėstytus argumentus galima teigti, kad mokykloje yra pakankami įdomių, prasmingų veiklų, įvykių, nuotykių, stiprinančių bendruomeniškumą, tapatinimąsi su mokykla.

Tvarką ir drausmę mokykloje palaiko bendruomenės narių susitarimai ir jų laikymasis. Mokyklos bendruomenės narių teisės ir pareigos yra pakankamai aiškiai reglamentuotos ugdymo įstaigos nuostatuose bei dokumentuose („Mokinių elgesio taisyklės“, „Mokinių lankomumo tvarkos aprašas“ „Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka“), kuriuose aprašytos mokinių teisės ir pareigos, numatytos drausminimo ir skatinimo priemonės. Mokinių elgesio, drausmės, tvarkos palaikymu mokykloje rūpinasi budintys mokytojai, klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai, administracija. Daugumoje (87,8 proc.) stebėtų pamokų vyravo motyvuojantis mokytis mikroklimatas, darbingumą skatinusi tvarka. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad 11 (12,2 proc.) pamokų darbinga tvarka išskirta kaip stiprusis pamokos aspektas. Aiškūs susitarimai ir jų laikymasis padėjo siekti pamokos tikslų, kurti darbingą mokymo(si) aplinką 2 kl. lietuvių k., 2, 3 kl. matematikos, 5 kl. gamta ir žmogus, 7–8 (Š), 9 kl. istorijos, 7 kl. anglų k., 9 kl. chemijos pamokose. Mokykloje rūpinamasi kiekvieno bendruomenės nario saugumu, siekiama

sudaryti palankias darbo sąlygas, sukurti saugią aplinką. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad ugdymas mokyklos gyvenimu daro teigiamą poveikį mokyklos mokinių socialumui, padeda ugdyti savivertę ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

2.4. Vertinimas ugdant yra tinkamas (3 lygis).

2.4.1. Vertinimas ugdymui paveikus (3 lygis) ir išskirtas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokykloje mokinių pasiekimų vertinimas vykdomas vadovaujantis Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo ir tvarkos aprašu, Mokinių pasiekimų gerinimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašu (toliau – vertinimo aprašai), kurie patvirtinti 2017 m. rugsėjo 1 d. Lygumų pagrindinės mokyklos pavaduotojos ugdymui, vykdančios direktoriaus funkcijas, įsakymu Nr. V-96. Vertinimo aprašuose aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimo planavimas, įgyvendinimas ugdymo procese, vertinimas baigus programą, tėvų (globėjų ar rūpintojų) informavimo tvarka, mokinių pasiekimų ir pažangos stebėseną, pagalba mokiniui, mokinių aukštesniųjų gebėjimų ugdymas, kaupiamojo vertinimo turinys. Vertinimo aprašai labai aiškiai reglamentuoja, kad mokykloje „*vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais, aptartais dalyko ugdymo skyriuje*“. Tai patvirtina stebėtų pamokų protokolų analizė. 32 (30,8 proc.) pamokose vertinimo kriterijai aiškiai aptarti su mokiniams veiklų pradžioje. 13 (12,5 proc.) pamokų vertintojai kaip stiprųjį pamokos aspektą išskyrė aiškius vertinimo kriterijus. 4 kl. lietuvių k., 6, 7, 9 kl. lietuvių k. ir literatūros, priešmokyklinės ugdymo grupės logopediniame užsiėmime, 6 kl. rusų k., 5, 8 kl. technologijų, 10 kl. istorijos, 9 kl. matematikos, 8 kl. muzikos, priešmokyklinės ugdymo grupės užsiėmime aptaria, koks turi būti gerai atliktas darbas. Pokalbiuose mokiniai, jų tėvai teigė, kad vertinimo sistema ir pasiekimų vertinimo kriterijai jiems yra aiškūs ir suprantami, su jais mokytojai mokslo metų pradžioje supažindina per savo dalyko pamoką. Vertinimo aprašuose taip pat numatyta „*sistemiškai pamokose naudoti formuojamąjį vertinimą mokinio mokymosi stebėjimui, laiku teikiamam grįžtamajam ryšiui, ugdymo turinio ir veiklos pritaikymui*“. Išorės vertintojai, peržiūrėję atsitiktinai pasirinktus dalykų ilgalaikius planus nustatė, jog juose numatomas formalus (kontrolinis darbas, savarankiškas darbas, diagnostinis testas, atsiskaitomasis darbas baigus skyrių), neformalus, kaupiamasis (namų darbai, darbas pamokoje, kita veikla) ir formuojamasis vertinimas. Mokytojai yra numatę taikyti pamokose įvairius vertinimo objektus – kūrybinės užduotys, savarankiškai perskaityta knyga, viešojo kalba, diagnostinis diktantas. Pokalbiuose su mokytojais minėta, kad dėl mokinių vertinimo ir įsivertinimo tariamasi Mokytojų taryboje, metodinėse grupėse. Vertinimo ugdant kaip pamokos objekto vertinimo vidurkis – 2,7 (dažniausias vertinimas (moda) – 3). Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas pateiktas 4 lentelėje.

Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas

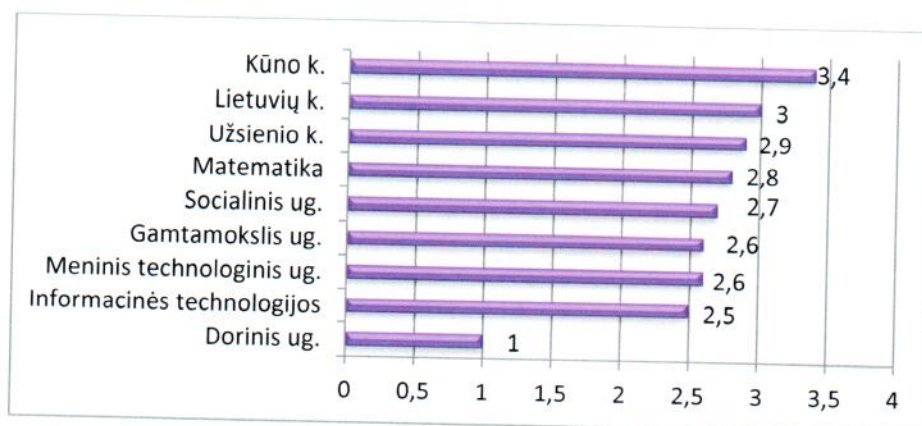
4 lentelė

Pavadinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Lygumų mokykla N=68	20 pamokų	28 pamokos	19 pamokų	1 pamoka
	29,4 proc.	41,2 proc.	27,9 proc.	1,5 proc.
Šukionių J. Noreikos filialas N=22	1 pamoka	5 pamokos	9 pamokos	7 pamokos
	4,6 proc.	22,7 proc.	40,9 proc.	31,8 proc.

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad 54 (60,0 proc.) stebėtose pamokose mokinių pasiekimų vertinimas vyko gerai ir labai gerai: iš jų – 48 (70,6 proc.) pamokose, stebėtose Lygumų pagrindinėje mokykloje, 6 (27,3 proc.) pamokose – Šukionių Jono Noreikos filiale, 36 (40,0 proc.) pamokose – patenkinamai arba prastai: iš jų – (29,4 proc.) pamokų Lygumų pagrindinėje mokykloje, 16 (72,7 proc.) pamokų – Šukionių Jono Noreikos filiale. Vertinimas ugdymui kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 38 (36,5 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 17 (16,3 proc.) pamokų. Patenkinamai šiuo aspektu vertintose pamokose neskelbti ar su mokiniams neaptarti vertinimo kriterijai. Vertinimo savaitę vyravo neformalus formuojamasis vertinimas, fiksuotas 26 (25,0 proc.) pamokose: mokytojai stebėjo mokymąsi, konsultavo mokinius, grįždavo prie nesuprastų dalykų. Vertinimo įvairovė kaip stiprusis pamokos vertinimo aspektas užfiksuota 9 (8,7 proc.) pamokose: 1, 3 kl. lietuvių k., 7 kl. rusų

k., 9 kl. kūno kultūros, 5 kl. anglų k., 2, 3, 7, 1–3 (Š) kl. matematikos. Kaupiamojo vertinimo taikymas išorės vertintojų užfiksuotas 18 (20 proc.) pamokų. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys kaip stiprusis pamokos aspektas įvertintas 16 (15,4 proc.) pamokų. Ypač šiuo aspektu išsiskyrė 5 kl. kūno kultūros, 6 kl. gamtos ir žmogaus, 9 kl. anglų k. pamokos. Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus pateiktas 4 paveiksle.

4 pav. Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus

Iš 4 paveikslo duomenų matyti, kad geriausiai šuo aspektu vertintos kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 3,4) ir lietuvių k. (vertinimo vidurkis – 3,0) pamokos, o prasčiausiai – dorinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 1,0). Pagal mokymo paradigmą vertinimas ugdymui aukščiausiai įvertintas šiuolaikinės mokymosi paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 3,7), pamokose, kuriose bandyta dirbti šiuolaikiškai, šio aspekto vertinimo vidurkis – 3,0, tradicinės mokymo paradigmos pamokose vertinimo vidurkis – 2,1. Koreliacinė pamokų stebėjimo duomenų analizė rodo stiprų statistinį vertinimo ugdymui ir kiekvieno mokinio pažangos kokybės ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,84), taip pat su mokymosi patirtimis (koreliacijos koeficientas – 0,81) bei vadovavimu kiekvieno mokinio ugdymuisi (koreliacijos koeficientas – 0,77). Atsitiktinės atrankos būdu išanalizavus mokytojų el. dienyne teikiamą informaciją tėvams ir mokiniams konstatuojama, kad dienyne rašomi komentarai apie gautus įvertinimus, pasidžiaugiama individualia mokinio sėkme, padėkojama už aktyvų dalyvavimą pamokoje, renginiuose, yra priminimų apie atsiskaitymus, pasitaiko komentarų apie mokinio neatsiskaitytus darbus. El. dienyne informacijos apie vertinimą yra pakankamai, ji informatyvi ir skatinanti siekti didesnės pažangos. Remdamiesi išdėstytais faktais, vertintojai daro išvadą, kad vertinimas ugdymui yra paveikus ir išskiriamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

2.4.2. Mokinių įsivertinimas tinkamas (3 lygis).

Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos apraše numatyta „ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos / mokymosi į(si)vertinimą ir tobulinimą“, vienas iš Mokinių pasiekimų gerinimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašo uždavinių – „Skatinti ir mokyti kiekvieną mokinį įsivertinti individualią pažangą, apmąstyti sėkmes ir tobulintinus dalykus“ – rodo, kad mokykloje siekiama mokinius įtraukti į vienas kito vertinimo ir įsivertinimo veiklas. Tai patvirtina 2016 m. mokyklos įsivertinimo duomenys: teiginys „Mokytojų padedamas aš mokausi vertinti ir įsivertinti savo paties pasiekimus ir pažangą“ mokinių vertinamas 3,5 įverčiu (keturių lygių skalėje). 35 (33,7 proc.) stebėtose pamokose sudarytos geros sąlygos mokiniams įsivertinti, vyko mokytojo ir mokinio dialogas. Vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 8 (7,7 proc.) pamokose. Kryptingas mokinių įsivertinimas, pagrįstas puikiu dialogu vertinant, stebėtas 1, 2 kl. lietuvių k., 10 kl. lietuvių k. ir literatūros pamokose. Paveiki refleksija apie mokinių pasiekimus fiksuota 7 kl. muzikos, 3 (Š) kl. anglų k., 5–10 kl. neformaliojo švietimo „Menų studija“ užsiėmime, 5–6 (Š) kl. istorijos pamokose. Įsivertinimas kaip savivoka, kai į užduočių tikrinimą įtraukiami mokiniai, mokomasi iš klaidų, mokiniai prisiima atsakomybę už mokymąsi, geba įsivertinti, labai gerai vertintas 3 kl. lietuvių k., 1 kl. matematikos, 6 kl. kūno kultūros pamokose. Paveikus mokinių įsivertinimas, sudarant mokiniams galimybę prasmingai vertinti kitų mokinių darbus, įtraukiant mokinius į pasiektų

rezultatų apmąstymą stebėtas 4 kl. lietuvių k., 7 kl. lietuvių k. ir literatūros, 4 kl. pasaulio pažinimo pamokose. Mokinių įsivertinimas kaip tobulintinas aspektas fiksuotas 6 (5,8 proc.) pamokose. Pokalbiuose mokiniai teigė, kad matuoja savo pažangą – pildo asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, lūkesčių lapus (juose nusimato, kokių pasiekimų sieks, reflektuoja). Pasibaigus pusmečiui, mokiniai pildo Individualios pažangos stebėjimo lapus ir įsivertina savo pasiekimų pokytį. Vertinimo savaitę mokiniai naudojami įsivertinimo lapais, taikytas „šviesoforo“ būdas, įsivertinta skiriant kaupiamuosius balus, skaičiuojant surinktus taškus, dirbdami grupėje mokiniai vertino vieni kitų darbus „pyrago dalybomis“. Tačiau vertintojai pastebi, kad apibendrinant pamoką dažnai įsivertintos atliktos veiklos, savijauta, o ne mokinių pasiekimai ir pažanga. Tai rodo, jog įsivertinimui, kaip mokinių savivokai, mokytojai skyrė vidutinišką dėmesį. Vertintojai pastebi, kad mokiniai prisiimtų daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir lengviau jį valdytų, jei pamokoje mokytojai pateiktų klausimus, kurie skatintų mokinius paaiškinti, patikslinti, sukonkretinti savo atsakymus ar skatintų mokinį atpažinti savo atliekamo darbo sėkmes ir nesėkmes, numatyti mokymosi tobulinimo būdus. Apibendrinant pateiktus faktus, daroma išvada, kad vizito metu stebėtose pamokose mokinių įsivertinimas organizuotas tinkamai.

3. UGDYMO(SI) APLINKOS

Ugdymo(si) aplinkos Lygumų pagrindinėje mokykloje neišskirtinės (2 lygis), išskyrus rodiklį 3.2.1. „Mokymasis ne mokykloje“, kuris vertinamas kaip potencialus (3 lygis).

3.1. Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka vidutiniška (2 lygis)

3.1.1. Įranga ir priemonės vertinamos patenkinamai (2 lygis).

Išanalizavus mokyklos dokumentus, informaciją interneto svetainėje (viešųjų pirkimų planavimo dokumentus), apibendrinus stebėtas pamokas ir iš pokalbių su Mokyklos tarybos nariais bei mokytojais nustatyta, kad mokykla turi įvairios įrangos ir priemonių: visuose mokymo kabinetuose mokytojui įrengta kompiuterizuota darbo vieta (kompiuteris, multimedija), yra garso kolonėlės ir prieiga prie interneto. Išorinio vertinimo metu ugdymo(si) aplinkos buvo vienas iš žemiausiai vertinamų aspektų: vertinimo vidurkis – 2,6. Daugumoje stebėtų pamokų (46 pamokos arba 51,1 proc.), kuriose dominavo tradicinė paradigma, ugdymo(si) aplinkų vertinimo vidurkis – 2,1. Geriausiai vertintos aplinkos pamokose, kuriose bandyta dirbti šiuolaikiškai (vertinimo vidurkis – 2,7) ir taikyta mokymosi paradigma (vertinimo vidurkis – 3,4). Iš stebėtų pamokų išorės vertintojai daro išvadą, kad mokytojų kvalifikacinė kategorija užtikrina geresnę ugdymo(si) aplinkos kokybę: vyresniųjų mokytojų vestose pamokose mokymosi aplinkų vertinimo vidurkis – 2,5, mokytojų metodininkų – 2,7. Verta išskirti Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filialo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, mokymosi aplinkų vertinimą, kurio vidurkis – 2,9. Apibendrintas ugdymosi aplinkų vertinimas pateiktas 5 lentelėje.

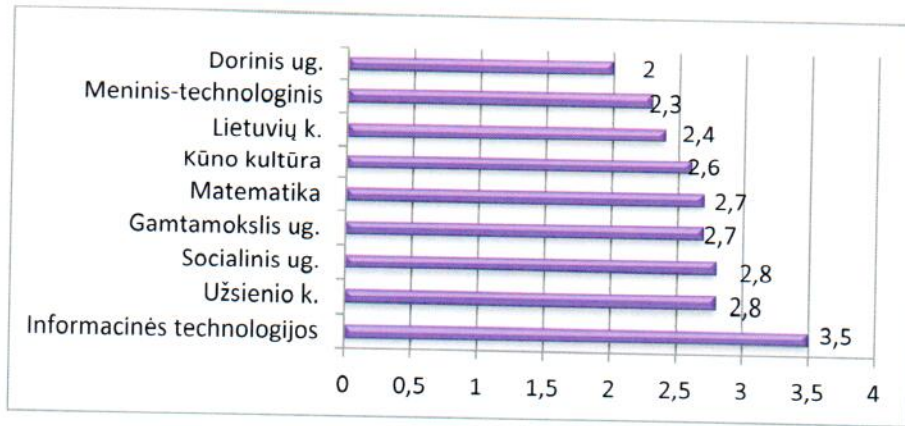
Ugdymo(si) aplinkų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=90)

5 lentelė

	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Lygumų mokykla N=68	11 pamokų 16,2 proc.	26 pamokos 38,2 proc.	31 pamoka 45,6 proc.	0 pamokų 0 proc.
Šukionių J. Noreikos N=22	2 pamokos 9,1 proc.	5 pamokos 22,7 proc.	14 pamokų 63,6 proc.	1 pamoka 4,6 proc.

Iš 5 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad 54,4 proc. stebėtų pamokų ugdymo(si) aplinkomis naudotasi gerai ir labai gerai. Atitinkamai Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filiale – 31,8 proc. Mokomieji kabinetai aprūpinti reikiama įranga ir priemonėmis, kurios naudotos ugdymo(si) tikslams pasiekti. 45,6 proc. stebėtų pamokų ugdymosi aplinkos vertintos patenkinamai, Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filiale atitinkamai – 63,6 proc. Apibendrintas ugdymo aplinkų vertinimas pagal dalykų blokus pateikta 5 paveiksle.

5 pav. Ugdymo(si) aplinkų apibendrintas vertinimas pagal dalykų blokus (N=90, moda=2)

Iš 5 paveikslo duomenų matyti, kad geriausiai šiuo aspektu vertintos informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 3,5) pamokos, blogiausiai – dorinio ugdymo (vertinimo vidurkis – 2). Tik 16,2 proc. stebėtų pamokų (8kl. anglų k., 6 kl. matematikos, 5 kl. istorijos, muzikos) užfiksuota tikslingų informacinių komunikacinių technologijų ir kitų šiuolaikinių priemonių (mobilieji telefonai, EDUKA) panaudojimo pavyzdžių. Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filiale atitinkamai tai stebėta 9 kl. pilietiškumo pagrindų pamokoje. Informacinėmis technologijomis mokiniai gali naudotis bibliotekoje, kompiuterių klasėje ir kabinetuose. Mokykloje veikia Wi-Fi Telia interneto zona. Visuose kabinetuose yra po kompiuterį, projektorius. Metodinės tarybos nariai teigė, kad vadovėlių mokykla turi pakankamai, jie užsakomi arba atnaujinami pagal poreikius. Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir pagal galimybes yra atnaujinamos. Mokymo priemonių atnaujinimas bei įsigijimas svarstomas metodinėse grupėse. IKT priemonės (elektroninis dienynas, mokyklos interneto puslapis) naudojamos skelbti visiems mokyklos bendruomenės nariams informaciją. Mokytojai supranta informacinių komunikacinių technologijų svarbą, tačiau įsigytos šiuolaikinės priemonės ir įranga ne visada prasmingai panaudojamos pamokose. Pokalbio metu mokiniai pastebėjo, kad internetinis ryšys yra labai lėtas. Direktorius pavaduotojas ūkio reikalams teigė, kad šią problemą išsprendė – atnaujino bevielio internetinio ryšio aparatūrą ir situacija turėtų pagerėti. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykla turi įvairios šiuolaikiškos įrangos ir priemonių, kurios pagal galimybes atnaujinamos ir prieinamos visiems bendruomenės nariams, tačiau ugdymo(si) tikslams pasiekti jomis naudojamos nepakankamai.

3.1.2. Pastatas ir jo aplinka neišskirtinė (2 lygis) ir tai yra viena iš tobulintinų mokyklos veiklos sričių.

Mokyklos estetiškas vaizdas yra patenkinamas. Ugdymas vyksta Lygumų pagrindinėje mokykloje ir Šukionių Jono Noreikos filiale. Mokykla stengiasi racionaliai išnaudoti pastatų erdves. Turi sporto salę, biblioteką, valgyklą, stadioną, krepšinio aikštelę ir lauko klasę. Tačiau akivaizdžiai pastebimas beveik visų minėtų erdvių interjero ir infrastruktūros atnaujinimo poreikis. Mokykla pagal savo išgales, pasinaudodama savivaldybės, seniūnijos ir buvusių mokinių finansine parama, šiek tiek atnaujinama mokymo kabinetus ir koridorus, tačiau esminėms problemoms išspręsti šių lėšų nepakanka. Kabinetuose labai trūksta estetiškumo ir jaukumo. Koridoriuose yra suoliukų su žaidimų stalėliais, jaukiai įrengtas vidinis kiemas, kuris naudojamas ugdymui. Vizito metu vertintojai pastebėjo, kad kai kurių kabinetų, o taip pat laiptinės, 2 bei 3 aukšto koridorių sienos nudažytos labai ryškia spalva, kuri tamsina erdvę. Prie sporto salės įrengtoje vitrinoje eksponuojami mokinių sportiniai laimėjimai, o koridoriuose demonstruojami mokinių darbai, teikiantys jaukumo mokyklos interjerui. Kabinetuose esantys projektorius laidai trukdo laisvai ir saugiai judėti mokytojui bei mokiniams. Direktorė ir direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams pokalbio metu paminėjo būsimųjų ūkio darbų sąrašą, kurio pirmoje vietoje įrašytas saugus projektorių tvirtinimas kabinetuose. Vizito metu pastebėta, kad beveik visuose kabinetuose yra nauji, mokiniams patogūs suolai, tačiau jie sustatyti tradiciškai eilėmis ir parengti individualiam darbui bei dirbti poromis. Suolai darbui grupėmis

paruošti lietuvių k., matematikos, technologijų, rusų k., 1 ir 3 pradinių klasių kabinetuose. Mokytojų poilsiu, pasitarimams įrengtas jaukus mokytojų kambarys. Mokiniai susitikimuose su vertintojais išsakė pageidavimą, jog norėtų, kad kiekvienas mokinys turėtų individualią spintelę mokymosi priemonėms ir asmeniniams daiktams susidėti. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai teigia, kad pastatas ir jo aplinka yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Siekiant užtikrinti ir kurti palankią ugdymui(si) fizinę aplinką mokyklos savininkas kartu su jos vadovais turėtų ieškoti finansinių išteklių atlikti mokyklos vidaus renovaciją, sukurti mokiniams poilsio zonas, įsigyti individualias spinteles.

3.1.3. Aplinkų bendrakūra yra tinkama (2 lygis). Pokalbiuose su mokiniais, Mokyklos taryba, administracija paaiškėjo, kad kuriant mokyklos aplinkas išgirstama mokinių nuomonė, į ją atsižvelgiama. Mokiniai savo pasiūlymus gali išsakyti arba užrašyti ir įmesti į pasiūlymų-pageidavimų dėžutę. Vertinimo savaitę mokyklos langai buvo spalvingai papuošti trispalviais karpiniais, skirtais Lietuvos Valstybės šimtmečiui paminėti. Vertintojai fiksavo, kad mokyklos koridoriuose nemažai šaškių lentų, kurias, panaudodami senus suolus, pagamino mokiniai su technologijų mokytoju. Mokiniai dekoravo valgyklos sieną, dažė sieną prie valgyklos (prie kriauklių). Kalbinti pavieniai mokiniai teigė, kad dažniausiai mokyklos koridoriai yra puošiami mokinių piešiniais, kokiais darbais. Vertintojų vizito metu dalis mokykloje eksponuotų darbų buvo originalūs ir aktualūs, pvz., stendas „Lietuva dešimtųjų akimis“, darbų, pagamintų iš antrinių žaliavų, paroda. Bendruomenė džiaugėsi, kad prieš valstybines šventes, tradicinius renginius visi kuria, įgyvendina kūrybinius sumanymus puošdami mokyklos erdves, asmeninę indėlį vertina kaip galimybę veikti ir būti kartu. Vertintojai stebėtų pamokų protokoluose fiksavo, kad mokinių darbai, atspindintys ugdomąsias veiklas per pamokas, viešai demonstruojami pradinių klasių, technologijų, chemijos, lietuvių k. kabinetuose, tačiau stebėtose pamokose nenaudoti ugdymui. Tik (2 kl. pasaulio pažinimo, 1–2 kl. neformaliojo vaikų švietimo) pamokose eksponuoti tarpiniai mokymosi rezultatai (pvz., projektinė medžiaga, plakatai, piešiniai). *Vertintojai pastebi, kad aktyvesnis ir sistemingesnis mokinių darbų panaudojimas pamokose skatintų sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais, mokytų mokinius vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus.*

3.2. Mokymasis be sienų yra neišskirtinis (2 lygis)

3.2.1. Mokymasis ne mokykloje (3 lygis) yra paveikus.

Dauguma mokyklos mokytojų domisi mokymosi ne mokykloje galimybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose. Šiltuoju metų laiku, kūno k. pamokos ir dalis neformaliojo švietimo užsiėmimų tradiciškai vyksta mokyklos stadione. Mokyklos teritorijoje yra įkurta jauki lauko klasė, kuri naudojama įvairiems tyrinėjimo darbams, sveikatos stiprinimui, žaidimams, teorijos taikymui praktikoje. Vizito metu 10 kl. matematikos pamoka vyko mokyklos aplinkoje, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams organizuota edukacinė išvyka – ekskursija į Šiaulių dviračių gamyklą „BALTIK VAIRAS“, 2–4 (Š) klasių mokiniams į Šiaulių Aušros muziejų. Pokalbio metu su mokytojais, mokiniais ir mokyklos direktore paminėtos šiais mokslo metais vykusios edukacinės išvykos į Šiaulių „Rūtos“ šokolado muziejų, Sodeliškių dvaro sodybą, Biržų r., mokslo centrą AHHA Tartu (Estija), Radviliškio laisvalaikio ir pramogų centrą, Šiaulių „Žaliūku malūną“. Apie šias edukacines išvykas informacija pateikiama mokyklos internetiniame puslapyje. Mokykloje vyksta įvairi projektinė veikla: vykdomi gamtosauginiai projektai „Jeigu nori keisti pasaulį – keisk save“ ir „Žemės ateitis esu Aš“. Šių projektų tikslas – kelti sąmoningumą aplinkosaugos srityje, formuojant teisingą požiūrį į save, aplinką bei gamtą. Vykdydami projektus – mokiniai tvarkė miestelio apleistas vietas, sodino tulpes, mokyklos teritorijoje esančiuose darželiuose. Tokiu būdu mokiniai skatinami vertinti aplinką, džiaugtis ja, suprasti jos svarbą ir būtinybę, įvairovę bei grožį. Taip formuojama nuostata saugoti ir globoti aplinką, ugdomas mokinių ekologinis mąstymas. Mokytojai pokalbių metu teigė, kad edukacinės išvykos, integruotos ar netradicinėje aplinkoje vedamos pamokos yra numatomos tikslingai, analizuojamos ir aptariamoms. Remiantis dokumentų analize, pokalbiais su mokiniais, mokytojais bei mokyklos administracija, vertintojai teigia, kad mokytojai planuoja mokymą mokyklos teritorijoje ir

už jos ribų, organizuoja edukacines išvykas, atsižvelgdami į mokinių poreikius. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui yra paveikus.

3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje yra nesisteminis (2 lygis)

Mokymuisi virtualioje aplinkoje organizuoti mokykloje iš dalies pakanka šiuolaikiškos įrangos ir priemonių, tačiau iš pamokų protokolų analizės matyti, kad tik pavieniai mokytojai tikslingai naudojo IKT naujos temos pateikimui, analizavimui, įsivertinimui ir vertinimui. Gerą informacinių komunikacinių technologijų panaudojimą, išorės vertintojai stebėjo: 8, 10 kl. matematikos, 7, 8, 9, 10 kl. anglų k. pamokose. Šiose pamokose mokytojai naudojosi skaitmenine edukacijos laboratorija EDUKA, internetiniu ryšiu, bei skatino mokinius naudotis mobiliisiais telefonais informacijos paieškai, įsivertinimui. Pradinių klasių mokytoja, neformaliojo švietimo užsiėmimų metu, panaudojo IKT sukurti filmukai, kuriame mokiniai pasakojo apie savo brangiausias žmones, tai skatino mokymosi džiaugsmą, lavino kalbėjimo įgūdžius, socialumą. Fizikos mokytojas skyrė namų darbų užduotį, kurią atlikdami mokiniai turėjo nufilmuoti kaip atrodo įsielektrinę kūnai, o iš visų nufilmuotų epizodų turėtų būti suformuotas vienas mokomasis filmas. Tokios užduotys lavina mąstymą, vaizduotę, įprasmina mokymąsi, daro jį patrauklesnį ir įvairiapusiškesnį. Vizito metu dauguma mokytojų pamokose naudojo IKT, tačiau tradiciškai pamokos temai ir uždaviniui paskelbti, užduotims skirti. Remiantis minėtais duomenimis daroma išvada, kad IKT ir virtualių aplinkų įvairovė bei panaudojimas mokinių mokymuisi yra nesisteminis. Išorės vertintojų komanda rekomenduoja mokytojams tobulintis IKT srityje ir išsiaiškinti, kaip šiuolaikinės mokymo priemonės ir virtualios erdvės (informacijos šaltiniai, socialiniai tinklai, interaktyvios svetainės ir kt.) padeda gilinti dalyko žinias bei palaikyti efektyvų mokinių mokymąsi bendradarbiaujant.

4. LYDERYSTĖ IR VADYBA

Lyderystė ir vadyba Lygumų pagrindinėje mokykloje potenciali (3 lygis).

4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas tinkamas (3 lygis).

4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai vertinami kaip paveikūs (3 lygis). Veiklos kryptingumas (3 lygis) priskiriamas prie stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.

Mokyklos vizija („*Prasmės, atradimų, mokymosi ir asmens ugdymosi sėkmės siekianti mokykla*“) paremta filosofija, kur svarbus kiekvienas bendruomenės narys, nurodo mokyklos veiklos perspektyvą. Vizija, misija, veiklos tikslai fiksuoti 2018–2020 m. mokyklos strateginiame plane ir skelbiami interneto svetainėje. Pokalbių metu administracija, Mokyklos ir Metodines tarybos atstovai, teigė, kad visi bendruomenės nariai darbo grupėse kūrė, aptarė, analizavo ir pritarė mokyklos vizijai, kuri yra reali, šiuolaikiška, suprantama, atspindinti visos bendruomenės siekius ir ambicijas. Mokykla tikisi, kad išugdys brandžias asmenybes, kryptingai ir motyvuotai pasirenkančias tolimesnio mokslo ir veiklos kelią. Iš mokytojų tikimasi ugdymo rezultatų pagal kiekvieno vaiko galimybes. Ugdymo įstaiga savo veiklą planuoja rengdama trejų metų strateginį, metinį veiklos ir mėnesio veiklos planus. Ugdymo procesas įgyvendinamas pagal ugdymo planą (rengiamas vieniems mokslo metams). Mokytojai kasmet rengia mokomųjų dalykų ilgalaikius planus, neformaliojo švietimo, klasių vadovų, specialiojo ugdymo, socialinio pedagogo, mokyklos sveikatos priežiūros, bibliotekos veiklos planus. Kasmet rengiami savivaldos, metodinių grupių, Vaiko gerovės ir bibliotekos veiklos planai. Šie planai padeda mokyklos bendruomenei tartis dėl ugdymo proceso organizavimo, numatyti veiklos alternatyvas, siekti kiekvieno mokinio individualios pažangos.

Mokyklos vizija yra kryptinga, orientuota į besimokančios organizacijos kūrimą, keliant iššūkį modernizuoti mokyklą, siekiant sudaryti sąlygas įdomiam, motyvuojančiam mokymuisi, prasmingoms veikloms, užtikrinant efektyvų darbą, stiprinant mokytojų profesionalumą ir švietimo vadybą. Vizijoje akcentuotas ugdymosi sėkmės poreikis yra realus, paremtas nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, mokinių savijautos ir saugumo tyrimų duomenimis. Vienas iš 2018 m. veiklos plano tikslų – kokybiškų ugdymo paslaugų teikimas. Ugdymo kokybės siekį išorės vertintojai stebėjo vizito metu – daugumos mokytojų pamokos orientuotos į šiuolaikinę (mokymo kaitos) paradigmą. Vizija puikiai atitinka valstybinę švietimo strategiją ir Geros mokyklos koncepciją.

Į veiklos planavimą įtraukiama mokyklos bendruomenė – įvairiai veiklai vykdyti sudaromos darbo grupės. Ugdymo proceso priežiūra ir stebėseną vykdoma pagal ugdymo turinio įgyvendinimo priežiūros planą. Mokytojai, planuodami ugdymo turinį, metodinėse grupėse išsamiai aptaria, numato ir patvirtina mokinių pasiekimų vertinimo kriterijus. Visi mokytojai ugdymo veiklą planuoja pagal Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas. Tikslus ir uždavinius savo ugdomajai veiklai numato remdamiesi mokyklos strateginiu ir metinius veiklos planais. Mokomųjų dalykų ilgalaikiai planai, neformaliojo švietimo programos, klasės vadovų planai yra „gyvi“, nes nuolat taisomi ir koreguojami. Tuo galėjo įsitikinti vertintojai vizito metu vartydami planus, kuriuose daug įrašų padaryta ranka. Mokykloje vykdomi susitarimai dėl planų koregavimo, kai neįvyksta dėl kokios nors priežasties (pvz., dėl šalčio) pamokos.

Mokyklos perspektyvai užtikrinti didelę reikšmę turi optimalus išteklių paskirstymas, pagrįstas duomenimis ir bendruomenės susitarimais. Mokyklai skiriamų steigėjo lėšų užtenka ugdymo plano įgyvendinimui, mokytojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams bei mokymo priemonėms įsigyti. Įsisavinamos visos lėšos, skirtos mokinių kultūrinei pažintinei veiklai. Lėšų panaudojimas visuomet aptariamas su bendruomene. Nuo 2018 m. mokykla dalyvauja ESFA projekte „Mokinių bendrojo ugdymo pasiekimų gerinimas Pakruojo rajono Linkuvos, Žeimelio gimnazijose bei Lygumų ir Pašvitinio pagrindinėse mokyklose“. Pokalbių metu mokyklos bendruomenė džiaugėsi, kad turi rėmėjų. Jų skirtomis lėšomis įrengtos patalpos ikimokyklinio ugdymo grupei, atliktas mokyklos valgyklos tualetų remontas, išspręsta šilto vandens tiekimo į prausyklas problema, pakeistos grindų dangos chemijos, rusų k., 1 klasės kabinetuose ir priešmokyklinėje ugdymo grupėje, atliktas bibliotekos ir muzikos kabineto remontas, pakeistos vidinės pirmo aukšto bei valgyklos durys. Lygumų žemės ūkio bendrovė finansavo skaldos pirkimą mokyklos įvažiuojamosios kelio dalies remontui. Lygumų seniūnijos dėka pastatyta vaikų lauko žaidimų aikštelė. Vasarą bus atnaujinti visų trijų aukštų koridoriai, kurių remontą finansuos buvę mokyklos mokiniai. Visos Mokinio krepšelio lėšos naudojamos pagal paskirtį. Vykdamas programas biudžeto šamos finansuojamos ir realizuojamos 100 proc.

Mokykla įsivertinimą ir atskaitomybę laiko gana svarbia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Įsivertinimo grupė atsirado naujos direktorės iniciatyva. Grupę sudaro šeši šios mokyklos mokytojai, kurie dirbti pasisiūlė patys, savanoriškumo principu. Vienbalsiai išrinkta grupės pirmininkė ėmėsi iniciatyvos įsivertinimo veiklos planui sudaryti. Atliktas platus įsivertinimas ir nustatyti stiprieji bei tobulintini mokyklos veiklos aspektai. Visi grupės nariai teigė, kad įvertinus esančią situaciją ir išanalizavus trūkumus, numatytos ugdymo kokybės tobulinimo veiklos kryptys, pagerėjo mokytojo darbas, atsirado kolegialus mokymasis, patobulintas pamokos uždavinio formulavimas. Mokytojai veda atviras pamokas, kurių metu tobulina savo įgūdžius, dalinasi patirtimi; įsivertina savo darbą, aprašydami veiklą savianalizės lapuose, aptaria įsivertinimo rezultatus (kas buvo stipru, o ką dar reikia tobulinti) su direktore. Įsivertinimui naudojama IQES online platforma, o veiklos kokybės įsivertimo rezultatai panaudojami planuojant mokyklos veiklą, formuluojant veiklos tikslus ir uždavinius. Mokytojai pasidžiaugė, kad mokykloje geras mikroklimatas, nėra pavydo, konkurencijos, bendruomenės nariai moka pasidžiaugti vienas kito sėkme. Mokytojai atsidavę savo darbui, labai stengiasi atlikti jį kuo geriau, jie norėtų, kad mokiniai įdėtų daugiau pastangų mokymuisi, dalyvaudami mokyklos gyvenime ar užklausinėje veikloje. Mokykla imli naujovėms, sudaromos visos sąlygos pedagogų profesiniam tobulėjimui. Vertintojai pastebi, kad mokyklos veikla gerai suplanuota, mokytojai dalinasi patirtimi, tačiau skatinta patirties sklaida už mokyklos ribų. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai vertinami kaip paveikūs.

4.1.2. Lyderystė vertinama gerai (3 lygis), o pasidalyta lyderystė išskiriama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Išanalizavus pokalbių su mokyklos bendruomenės atstovais informaciją, galima teigti, kad mokykloje skatinama ir palaikoma lyderystė: sudaromos galimybės rodyti iniciatyvą, realizuoti idėjas bei prisiimti atsakomybę už jų įgyvendinimą visiems bendruomenės nariams (pavyzdžiui, mokinių pasiūlymai bei pageidavimai, rasti I aukšte esančioje „Mokinių pageidavimų ir pasiūlymų dėžutėje“, kartą per mėnesį bendruose mokinių susirinkimuose aptariami, siūlomos idėjos svarstomos ir išmėginamos, numatomi jų įgyvendinimo terminai). Mokinių lyderystė daugiausia skatinama per

Mokinių tarybos veiklą, renginių organizavimą, nors iš pokalbio su direktore, Mokyklos taryba paaikškėjo, kad „*patys mokiniai nėra labai aktyvūs*“. Mokykloje yra sudarytos geros sąlygos mokytojų lyderystei. Ugdymo įstaigos veikla vykdoma dirbant komandomis: dauguma mokytojų įtraukti į mokyklos veiklos valdymo procesus, planams, veiklos dokumentams rengti, veikloms inicijuoti sudaromos darbo grupės (pavyzdžiui, Mokyklos projektų rengimo, Mokyklos organizacinė darbo grupė). Darbo grupės formuojamos pačių mokytojų iniciatyva, joms vadovauja mokytojai ar kiti pedagoginiai darbuotojai, kurie gali būti lyderiais, įgalinančiais ir skatinančiais mokyklos bendruomenę veikti. Mokytojai skatinami išsakyti savo nuomonę, į kurią įsiklausoma. Mokykloje yra sudaromos ir trumpalaikės darbo grupės, kurios formuojamos konkrečiam tikslui pasiekti (pavyzdžiui, į „Padėkos dienos“ renginio organizavimą yra įtraukiami mokiniai, jų tėvai). Daroma išvada, kad pasidalyta lyderystė yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokykloje stebėtos ryškesnės asmeninės lyderystės iniciatyvos skleidžiant gerąją metodinę patirtį: mokytojai patirtimi dalijasi Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse, 2 mokytojai dalyvavo tarptautiniuose projektuose ir su mokyklos mokytojais dalinosi patirtimi apie informacinių technologijų panaudojimą projektinėje veikloje bei antrinių žaliavų panaudojimą darbelių pamokose. Mokyklos mokytojai renkami rajono metodinių grupių vadovais. Mokykloje sudaromos sąlygos mokytojams mokytis vieniems iš kitų: mokytojai veda atviras pamokas kolegoms mokykloje. Pokalbyje mokyklos direktorė konstatavo, kad mokytojai skatinami įsivertinti savo veiklą, pildo savianalizės ir veiklos tobulinimo anketas, kuriose įsivertinamas ugdomosios veiklos tikslingumas, veiksmingumas. Apie mokinių sėkmes ir nesėkmes periodiškai diskutuojama Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse (pavyzdžiui, mokykloje vyko Apskritojo stalo diskusija – Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų aptarimas kartu su švietimo skyriaus specialistų komanda). Mokyklos direktorė stengiasi motyvuoti mokinius ir darbuotojus: kartą per mėnesį bendrų susirinkimų metu už gerą darbą, pasiekimus, laimėjimus įteikiami padėkos raštai. Mokytojų lyderystė pastebima ir ruošiant mokinius įvairiems meniniams, kultūriniais, socialiniams, akademiniais konkursams, kryptingai dirbant mokinių asmeninės pažangos stebėjimo gerinimo srityje. Iš pokalbių su Mokyklos, Metodine, Mokinių tarybomis, veiklos kokybės įsivertinimo grupė darytina išvada, kad mokyklos veiklos sėkmingumui didelę įtaką daro nauja mokyklos direktorė, kuri skatina tobulėjimo procesus. Vizito metu pastebėta, kad mokyklos direktorės įsipareigojimas bendruomenei ne tik reikšmingas įstaigos valdymo kokybei, bet ir stiprina mokyklos bendruomeniškumą, tėvų ir mokinių pasitikėjimą mokykla.

4.1.3. Mokyklos savivalda neišskirtinė (2 lygis).

Ugdymo įstaigoje veikia Mokyklos, Mokinių, Mokytojų tarybos, mokytojų metodinei veiklai organizuoti sudarytos metodinės grupės. Savivaldos grupių veikla apima įvairias bendruomenės narių grupes: mokytojus, mokinius, jų tėvus. Visi minėti savivaldos atstovai renkami susirinkimuose demokratiškai (balsavimo) būdu. Tėvų atstovus į tarybą atviru balsavimu renka visuotinis tėvų susirinkimas, mokinius – klasių kolektyvai. Remiantis Mokyklos nuostatais, Mokyklos tarybą sudaro devyni nariai: po tris mokytojų, tėvų, mokinių atstovus. Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokyklos valdyme atstovaujami dalies mokinių, tėvų ir mokytojų interesai. Prie Lygumų pagrindinės mokyklos prijungus Šukionių Jono Noreikos pagrindinę mokyklą ir pastarajai tapus Lygumų pagrindinės mokyklos filialu, šio filialo bendruomenės narių atstovai mokyklos valdyme (Mokyklos tarybos veikloje) nedalyvauja. Mokinių taryba teikia siūlymus administracijai (kalbintos Mokinių tarybos atstovės teigė, kad įgyvendinti mokinių siūlymai dėl spintelių, interneto sprendimų. Pokalbyje su Mokyklos tarybos nariais nustatyta, kad taryba derina metinį veiklos, ugdymo planus, svarsto 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio surinktų lėšų panaudojimą, tačiau tarybos nariai tėvai nėra labai iniciatyvūs, dažniausiai pritaria direktorės ar Mokytojų tarybos pateiktiems pasiūlymams. Pokalbiuose tėvai įvardino tik pavienius jų įgyvendintus pokyčius („*dėl uniformų*“, „*įvairesnių būrelių*“). Metodinė taryba analizuoja mokyklos planus, planuoja renginius, atviras pamokas, tariasi dėl vertinimo ir įsivertinimo. Atskiriems klausimams spręsti mokykloje sudarytos septynios darbo grupės. Vertintojai pastebi, kad Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filialo bendruomenės narių įtraukimas į mokyklos savivaldos institucijas, tėvų ir

mokinių aktyvesnis dalyvavimas priimant sprendimus, teikiant pasiūlymus stiprintų pasitikėjimo visais bendruomenės nariais kultūra.

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis yra vidutiniškas (2 lygis), išskyrus mokyklos tinklaveiką, kuris įvertintas gerai (3 lygis) ir išskirta kaip mokyklos stiprusis veiklos aspektas.

4.2.1. Veikimas kartu neišskirtinis. Darbuotojų (mokytojų, specialistų, aptarnaujančio personalo) bendradarbiavimas yra svarbi profesinio tobulėjimo dalis. Mokytojų darbas organizuojamas vadovaujantis mokyklos nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, pareiginiiais nuostatais, direktoriaus įsakymais, reglamentuojančiais darbo tvarką mokykloje. Daliai papildomų darbų atlikti – veiklos planui, ugdymo planui parengti, įsivertinimui vykdyti, projektų rengimui, mokyklos įvaizdžiui kurti – buriamos darbo grupės. Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. prie Lygumų pagrindinės mokyklos veikia Šukionių Jono Noreikos filialas (toliau – filialas). Kiekvienoje mokykloje yra pedagogų, pasiekusių gerų ir labai gerų profesinės veiklos rezultatų, tačiau direktorės teigimu, su filialo ir kitų mokyklų mokytojais, filialo ir kitomis mokyklomis savo patirtimis mokytojai nesidalina. Dažnai vietoj bendradarbiavimo su filialo bendruomene vyksta tik lygiagretus darbas. Toks veikimas neskatina svarbių visos bendruomenės susitarimų dėl bendros mokyklos (kartu su filialu) mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos, mokinių pažangos įsivertinimo, ugdomųjų veiklų planavimo ir įgyvendinimo. Apibendrinami, vertintojai daro išvadą, kad bendradarbiavimo kultūra yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Siekiant plėtoti bendradarbiavimą būtina ugdytis bendradarbiavimo įgūdžius, apibrėžti sąveikos dalyvių vaidmenis (funkcijas), numatyti priemones, išteklius, vadovavimo pobūdį bei vykdyti nuolatinį veiklos vertinimą.

Kolegialus mokymasis nesistemingas. Mokytojai mokosi vieni iš kitų stebėdami kolegų pamokas, pamokas stebi ir mokyklos direktorė. Iš pokalbio direktore, mokytojais paaiškėjo, kad mokytojai turi galimybių ir planuoja kolegialiai mokytis. Šiais metais numatyta gilinti žinias apie mokinių gebėjimo mokytis kokybės gerinimą. Mokytojų teigimu, profesiniais atradimais, sumanymais jie dalinasi vieni su kitais metodinių grupių susirinkimuose, neformaliuose susitikimuose, tačiau nesidalina patirtimi su kitų mokyklų kolegomis. Mokykloje šiais mokslo metais vykdytas 14 mokytojų ugdomasis konsultavimas, kurio rezultatai aptarti Mokytojų tarybos posėdyje. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad veikimas kartu mokykloje neišskirtinis.

4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais patenkinamas. Mokykla yra nedidelė, mokytojai ir tėvai gerai pažįsta vieni kitus, dažnai susitinka ne tik mokykloje, bet ir už mokyklos ribų. Ir mokytojai, ir pagalbos specialistai siūlo tėvams labiausiai jiems tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus: bendrus tėvų susirinkimus, individualius pokalbius (juos inicijuoja ir mokytojai, ir tėvai), klasių tėvų susirinkimus. Pagal poreikį tėvai bendradarbiauja su pagalbos specialistais: socialiniu pedagogu, psichologu, specialiuoju pedagogu. Kiekvienais mokslo metais leidžiamas lankstinukas tėvams „Ką svarbu žinoti“. Tokiu pat pavadinimu tėvams skirtas skyrelis mokyklos interneto svetainėje. Mokykloje įdiegtas elektroninis dienynas (Mano dienynas) leidžia ir mokytojams, ir tėvams palaikyti nuolatinę ryšį, operatyviai keistis informacija, analizuoti mokinių pažangą. Atsiradus mokinio mokymosi problemoms dėl pažymių vykdomi trišaliai (mokytojų, klasės vadovų ir mokinio tėvų) susirinkimai. Klasių vadovai teigia, kad tokie susirinkimai efektingi, nes tėvai prisiima daugiau atsakomybės už vaiko pažangą. Mokyklos direktorės, mokytojų teigimu, tėvai visada yra laukiami mokykloje, kur mokytojai pasiruošę pateikti išsamią informaciją apie vaiko pasiekimus. Tėvai pagerbiami Padėkos dienoje. Dalis aktyvesnių tėvų įsitraukia į mokykloje organizuojamas veiklas. Tėvų komanda dalyvavo „Protmūšyje“, vedė netradicinio ugdymo pamokas, kartu su mokiniais dalyvavo išvykose, bendrose mokyklos su bendruomene šventėse. Kasmė mokykloje vykdomos tėvų apklausos dėl ugdymo proceso gerinimo, pageidaujamų tėvų švietimo temų. Vienas iš strateginio plano tikslų yra bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais plėtra. Mokyklos direktorės teigimu, į visuotinius tėvų susirinkimus (prie kavos puodelio) atvyksta dalis tėvų (pradinių klasių mokinių tėvai aktyvesni, jų į susirinkimus ateina daugiau). Į organizuojamus mokyklos renginius atvyksta apie 25 proc. tėvų. Apibendrinami vertintojai daro išvadą, kad tėvų į(si)traukimas į vaikų ugdymą(si) mažai prisideda prie ugdymo(si) įvairovės kūrimo ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokyklos vadovai, mokytojai kalbėdamiesi apie tėvų pritraukimą į mokyklą, joje vykdomus ugdymo procesus,

nuolat turėtų akcentuoti bendradarbiavimo ir partnerystės svarbą, ieškoti paveikių formų ir būdų, skatinančių tėvų aktyvumą ir domėjimąsi mokykloje vykstančiais procesais.

4.2.3. Mokyklos tinklaveika potenciali (3 lygis) ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Iš mokyklos pirminės informacijos, pokalbių su administracija, socialiniais partneriais, mokytojais nustatyta, kad mokykla tinkamai bendradarbiauja su institucijomis, besirūpinančiomis vaiko gerove, Pakruojo rajono ugdymo, kultūros įstaigomis, įvairiomis organizacijomis. Su Lygumų seniūnija, Lygumų vaikų dienos centru, Lygumų, Dvariškių, Šukionių kaimo bendruomene organizuojami bendri renginiai, šventės, sprendžiami pagalbos mokiniui teikimo klausimai. Tačiau mažai bendradarbiauja su Šukionių J. Noreikos filialo bendruomene. Organizuojant netradicines pamokas, vykdant profesinį švietimą sėkmingai bendradarbiaujama su bažnyčia, miestelio biblioteka, ambulatorija, verpykla, Šiaulių profesinio rengimo centru. Organizuojant prevencines paskaitas mokiniams, vykdant paveikų prevencinį darbą su mokiniais, jų tėvais bendradarbiaujama su Pakruojo vaikų teisių apsaugos tarnyba, Pakruojo policijos komisariatu, Pakruojo visuomenės sveikatos biuru. Vykdomi bendri projektai su Visuomenės kūrėjų klubu „Bitula“. Socialinių partnerių atstovai teigė, kad mokyklos bendruomenė atvira ir pasiruošusi bendradarbiauti, lanksčiai reaguoja į visus pasiūlymus. Mokykloje puoselėjamos tradicijos, mokiniai atstovauja mokyklai rajono ir šalies renginiuose. Mokyklos gyvenimo ir darbo aktualijos patrauklia forma ir turiniu pateikiamos ugdymo įstaigos tinklalapyje, socialiniame puslapyje „Facebook“, rajono spaudoje, mokyklos stenduose, informaciniuose lankstinukuose. Mokykloje propaguojamos vertybės, ugdoma tolerancija, bendroji rūpinimosi mokiniais politika tenkina bendruomenės lūkesčius. Ugdymo įstaiga atvira ir patraukli Lygumų seniūnijos visuomenei. Tėvų teigimu, mokiniai noriai mokosi šioje mokykloje. Apibendrinę surinktus duomenis vertintojai daro išvadą, kad mokyklos tinklaveika yra paveiki ir formuoja teigiamą mokyklos įvaizdį visuomenėje, motyvuoja mokyklos bendruomenę bendrai veiklai ir yra stiprusis veiklos aspektas.

4.3. Asmeninis meistriškumas yra paveikus (3 lygis).

4.3.1. Kompetencija vertinama gerai (3 lygis). Mokytojų profesionalumas yra stiprusis veiklos aspektas.

Mokykloje dirba tinkamą išsilavinimą turintys pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 priedą), pedagogų kaita minimali. Pokalbiuose mokinių tėvai ir mokiniai palankiai vertino mokytojų kompetenciją, profesionalumą ir meistriškumą, nors dauguma mokytojų ir neturi aukštų kvalifikacinių kategorijų (tik 28,9 proc. mokytojų yra metodininkai). Išanalizavus mokyklos dokumentus bei pokalbių su mokytojais metu paaiškėjo, kad beveik visi mokytojai yra susipažinę su šiuolaikinės pamokos samprata, domisi naujovėmis ir siekia dirbti kuo geriau. Mokykloje dirba 8 mokytojai lyderiai, kurie gali ir geba dalintis gerąja patirtimi, išorės vertinimo metu stebėtos šių mokytojų pamokos vertintos kaip išskirtinai veiksmingos. Vizito metu stebint ugdymo(si) veiklas užfiksuota, kad dalyje (55,8 proc.) pamokų bandyta dirbti šiuolaikiškai ar veikla organizuota remiantis šiuolaikine ugdymo(si) paradigma. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad Lygumų pagrindinės mokyklos Šukionių Jono Noreikos filiale daugumoje stebėtų pamokų (75,0 proc.) mokymas organizuotas tradiciškai, remiantis poveikio paradigma, 4 pamokose (16,7 proc.) – bandyta dirbti šiuolaikiškai ir tik 2 pamokose (8,3 proc.) organizuotas aktyvus šiuolaikinis ugdymas(is). Vertinant mokytojų pozityvų profesionalumą, svarbus mokytojo profesinis meistriškumas, kuris turi įtakos mokinių pasiekimams – stebėtų ugdymo(si) veiklų tarpusavio koreliacijos ryšiai rodo, kad vadovavimas mokymuisi daro didelį poveikį kiekvieno mokinio pasiekimams ir pažangai (koreliacijos koeficientas – 0,78). Pamokų stebėjimo protokolų duomenys rodo, kad kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo vidurkis – 2,6 (dažniausias vertinimas (moda) – 3). Tai leidžia daryti išvadą, kad daugumos mokytojų kompetencija tinkama, jiems pakanka gebėjimų paveikiai taikyti turimas teorines žinias. Atsižvelgę į pateiktus faktus, išorės vertintojai konstatuoja, kad mokytojų pozityvus profesionalumas yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas lankstus.

Vienas iš mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tikslų – „Siekti nuolatinio mokytojų profesinės kompetencijos augimo“ – dera su metų veiklos programa. Iš pokalbio su mokyklos direktore, dokumentų analizės daroma išvada, kad mokykloje organizuojamos veiklos,

siekiant nuolatinio profesinio tobulėjimo: mokytojai įsivertina savo darbo kokybę (mokslo metu pabaigoje pildo savianalizės ir veiklos tobulinimo anketas, kuriose įsivertina veiklos tikslingumą, veiksmingumą, rezultatyvumą, bendravimą ir bendradarbiavimą mokykloje, asmeninį profesinį tobulėjimą), vyksta individualūs metiniai pokalbiai, kurių metu aptariamas asmeninio profesinio tobulėjimo poreikis, vyksta veiklų refleksija. Kiekvienas mokytojas per metus mokykloje organizuoja bent vieną atvirą pamoką kolegoms. Mokyklos direktorė per mokslo metus stebėjo 20 pamokų, nes siekia, kad kuo daugiau mokyklos pedagogų organizuotų ugdymo(si) veiklas, remdamiesi šiuolaikine ugdymo(si) paradigma. Mokytojai kelia kvalifikaciją individualiai, mokymai vyksta ir visam kolektyvui (pavyzdžiui, per šiuos mokslo metus mokyklos mokytojų bendruomenei vyko seminarai „Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas“, „Mokinių asmeninės pažangos matavimas, fiksavimas ir vertinimas“, „Sėkmingos pamokos planavimas, aktyvių veiklų organizavimas, individualios pasiekimų pažangos matavimas mokytojo praktiko požiūriu“. Grįžę iš mokymų mokytojai gerą patirtimi dalijasi metodinėse grupėse, Mokytojų tarybos posėdžiuose, tačiau su kitų ugdymo įstaigų pedagogais patirtimi dalijamasi nesistemiškai. Atlikę stebėtų pamokų protokolų analizę kvalifikacinių mokytojų kategorijų aspektu išorės vertintojai daro išvadą, kad mokytojų metodininkų pamokų vertinimų vidurkis – 2,9, vyresniųjų mokytojų – 2,5, mokytojų – 2,7. Mokytojų metodininkų pamokos geriausiai vertintos visais vertinimo aspektais: jie geriausiai gebėjo naudoti ugdymo(si) aplinkas, vadovauti kiekvieno mokinio ugdymuisi, vertinimo metu gautą informaciją panaudoti mokinio pažangai matuoti ir skatinti. Aprašyti faktai rodo, kad mokykla formuoja lūkesčius aukštesnei darbo kokybei, sudaro sąlygas profesiniam tobulėjimui.

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Lygumų pagrindinėje mokykloje vykdamas veiklos kokybės stebėseną kaupiami ir sistemingai analizuojami mokinių pažangumo ir lankomumo, įvairių apklausų bei pagalbos specialistų atliekamų tyrimų duomenys. Mokykloje sudaromos geros sąlygos mokytojams objektyviai įsivertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir ugdymosi pažangą, gauti vertingos grįžtamojo ryšio informacijos ugdymo kokybei ir vadybai gerinti išsamiai analizuojant PUPP, NMPP, metinius mokinių pasiekimų rezultatus. Įsivertindama veiklos kokybę, atlikdama platųjį (visuminį) veiklos įsivertinimą, mokykla 2017 metais vadovavosi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267 patvirtinta Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika. Įsivertinimas mokykloje šiuo metu planuojamas sistemingai. Mokykloje veiklos kokybės įsivertinimą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta veiklos įsivertinimo grupė. Ši grupė pripažįsta proceso svarbą, vertintojams nurodė, kurias konkrečias sritis patobulinti paskatino įsivertinimo rezultatai. Mokykla siekia, kad susitarimai dėl įsivertinimo taptų veiksmingesni. Bendruomenės požiūris į įsivertinimą buvo formalus, tačiau pastaruoju metu pozityviai keitėsi. Įsivertinimo grupės narių manymu, įsivertinus mokyklos veiklą matoma įstaigos tobulinimo perspektyva. 2016 m. mokykloje išanalizuota „Geros mokyklos koncepcija“. Pagrindinis veiklos įsivertinimo instrumentai – IQES online internetinės sistemos anketos, mokinių pasiekimų duomenys. 2017 m. atlikta anketinė mokytojų, mokinių ir jų tėvų apklausa. Mokykla yra prisijungusi prie IQES online.lt portalo, bet įsivertinimui, grįžtamajam ryšiui apie pamokos veiklos kokybę gauti portalu nesinaudoja. Įsivertinimo grupės veiklos efektyvumas mokykloje nevertinamas. Tik 2017 metais mokykla skelbė bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketų duomenis. Įsivertinimu siekiama išsiaiškinti mokyklos pasiekimus ir trūkumus. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami įsivertinimo grupėje, dėl jų diskutuojama. Grupėje parengtos įsivertinimo išvados ir rekomendacijos pateikiamos metodinėms grupėms, kuriose įsivertinimo duomenis stengiasi naudoti planuodamos veiklas. Mokykloje kiekvienais metais pasirenkama tobulinti žemiausiai vertintus rodiklius (pvz., 2016–2017 m. m. pasirinkta tobulinti mokymąsi. Bendruomenės nariai diskutuoja (susitaria) dėl veiklos kokybės priskyrimo lygiui, vertinimas pagrindžiamas aprašymu. Mokyklai rekomenduotina įsivertinimo rezultatus naudoti vadybiniais sprendimams priimti, mokytojų kvalifikacijai tobulinti, jų kompetencijoms plėtoti, siekti, kad įsivertinimas taptų procesu, kurio metu mokyklos bendruomenės nariai analizuotų mokyklos veiklos kokybę. Pagirtina

yra tai, kad mokykla veiklą įsivertina pakankamai objektyviai: palyginus mokyklos atlikto įsivertinimo išvadas su išorinio vertinimo rezultatais paaiškėjo, jog daugumos rodiklių vertinimai sutampa.

Vadovaujančioji vertintoja

Romualda Stovolos

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus
vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė

**PAKRUOJO R. LYGUMŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS KONTEKSTO DUOMENŲ
SUVESTINĖ**

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovą, pavaduotojus, ugdymą organizuojančius skyrių vedėjus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2015–2016	11	125
	2016–2017	12	143
	2017–2018	12	147
	Šukionių Jono Noreikos filialas (vizito metu)	6	59

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
	0	2	0

Pedagogų skaičius (iš jų pradinių klasių mokytojai)	Mokslo metai	Skaičius
	2015–2016	26
	2016–2017	25
	Išorinio vertinimo metu	25
	Šukionių Jono Noreikos filialas	13

Vadovas, pavaduotojai, ugdymą organizuojantys skyrių vedėjai (nurodyti pareigybes)	Vadybinės kvalifikacinės kategorijos (mokyklos vertinimo metu)
Asta Gasiūnienė, direktorė	III vadybinė
Mindaugas Bulaitis, pavaduotojas ugdymui (Šukionių Jono Noreikos filialo vadovas)	III vadybinė

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Šeimos	Mokinių, gyvenančių tokiose šeimose skaičius
Socialiai remtinos šeimos	53
Probleminės šeimos	20
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	14
Pilnos šeimos	80
Nepilnos šeimos	47

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km	Virš 3 km
		Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai	0	0
Veža mokykla	0	29
Atvyksta kitu būdu	0	30

Mokiniai gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro mokinių skaičius (m. m.)
	2016–2017	50	40
	2017–2018	53	42

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.	2017–2018 m. m.
	42	45	66 (vizito metu iš viso)

Neformalusis švietimas* Lankančių mokinių skaičius:	Mokykloje	Už mokyklos ribų
	91 77 proc.	6 5 proc.

* Prašytume pastaboje pažymėti vaikų, lankančių mokykloje vieną ir kelis būrelius skaičių (pvz., 25 vaikai lanko 1 būrelį, 9 – kelis būrelius). Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jūs negalite jų pateikti, prašome pažymėti ir tai.

Pastarieji dvejį mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido iš viso pamokų			Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių		
	Vidutiniškai	1-4 kl.	5-10 kl.	Vidutiniškai	1-4 kl.	5-10 kl.
2015–2016	70	167	534	11	15	99
2016–2017	54	118	419	7	6,6	62

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius
2014–2015	98	23	3	0	93	30
2015–2016	91	55	10	0	0	0
2016–2017	98	37	1	1	40	19

Projektai	Socialiniai	Mokomieji	Bendruomenės	Tarptautiniai	KITI
Pavadinimas	100 proc.	70 proc.	70 proc.	40 proc.	
/dalyvavusių mokinių skaičius (proc.)					

<p>Gamtosauginiai projektai „Galiu kitaip“, „Jeigu nori keisti pasaulį – keisk save“, „Žemės ateitis esu aš“</p> <p>„Pienas vaikams“</p> <p>Vaisių vartojimo programa</p> <p>„Pasaulinė gyvūnų globos diena“</p> <p>„Mūsų mažieji draugai“</p> <p>„Kalėdų belaukiant“</p> <p>„Kalėdoms artėjant“</p> <p>„Mano karjeros sėkmės kelias“</p> <p>„Stilizuotos eglutės“</p> <p>„Velykos“</p> <p>„Sveika, vasarėle“</p> <p>„Bendraukime sveikatos kalba“</p> <p>„Būk detektyvas“</p> <p>„Mokinių bendrojo ugdymo pasiekimų gerinimas Pakruojo rajono Linkuvos, Žeimelio gimnazijose bei Lygumų ir Pašvitinio pagrindinėse mokyklose“</p>	<p>Integruotas lietuvių k. ir kūno k. projektas „Olimpinė sporto šaka – mėgstamiausias Lietuvos sportininkas“</p> <p>Edukacinis projektas</p> <p>„Nariuotakojai mokykloje“</p> <p>„Pinigai seniau ir dabar“</p> <p>„Kalendoriai“</p> <p>Prevencinis projektas „Žaidimai moko“</p> <p>„Žalioji palangė“</p> <p>„Jungiamo Lietuvą“</p>	<p>„Aš sportuoju“</p> <p>„Maisto priedai“</p> <p>„Ar yra viršsvorio problema Lygumų pagrindinėje mokykloje“</p> <p>„Ruošiamės 5-tai klasei“</p> <p>„Sportinių kostiumų kūrimas“</p> <p>„Skaniausio vaisiaus rinkimai“</p> <p>„Aš – būsimas penktokas“</p> <p>„Ar yra žalingų įpročių Lygumų pagrindinėje mokykloje“</p>	<p>„Erasmus plus“</p> <p>„Nordplus Junior“</p> <p>eTwinning projektas „Between Games“</p> <p>„Draugystės pynė“</p> <p>eTwinning projektas „Share your language“</p> <p>eTwinning kontaktiniame seminare Armėnijoje</p> <p>„Collaboration for Better Education“</p> <p>eTwinning kontaktinis seminaras</p> <p>„eTwinning“ projektų integracija į „Erasmus+“ tarpmokyklinius projektus“</p>
--	--	---	---

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos ir projektai, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz.. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.

PAKRUOJO R. LYGUMŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS APIBENDRINTI PAMOKŲ STEBĖJIMO DUOMENYS

Pamokų komponentų koreliaciniai ryšiai

	Ugdymo(si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir
Ugdymo(si) aplinkos	1,00	0,58	0,51	0,50	0,61
Vadovavimas kiekvieno	0,58	1,00	0,81	0,77	0,78
Mokymosi patirtys	0,51	0,81	1,00	0,81	0,87
Vertinimas ugdant	0,50	0,77	0,81	1,00	0,84
Kiekvieno mokinio pažanga ir	0,61	0,78	0,87	0,84	1,00

Pamokų vertinimas pagal klases

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno moki	Vidurkis
1kl.	6	2,33	2,83	2,67	2,67	2,67	2,63
2kl.	6	2,83	3,50	3,33	3,67	3,17	3,30
3kl.	6	2,83	3,00	3,00	3,17	3,00	3,00
4kl.	8	2,29	2,43	2,43	2,57	2,43	2,43
5kl.	10	2,56	2,56	2,44	2,89	2,44	2,58
6kl.	8	2,50	2,88	2,63	3,00	2,63	2,73
7kl.	8	2,50	2,75	2,50	2,63	2,63	2,60
8kl.	8	2,75	3,00	2,63	2,63	2,38	2,68
9kl. (I gimn. kl.)	14	2,57	3,00	2,86	2,64	2,64	2,74
10kl. (II gimn. kl.)	8	3,13	3,00	2,75	2,75	2,88	2,90
11kl. (III gimn. kl.)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12kl. (IV gimn. kl.)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pamokų vertinimas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno moki	Vidurkis
Neturi pedagogo kvalifikacijos	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mokytojas	7	2,86	2,71	2,57	2,71	2,43	2,66
Vyr.mokytojas	48	2,49	2,65	2,53	2,44	2,44	2,51
Metodininkas	43	2,69	3,00	2,85	3,10	2,82	2,89
Ekspertas	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pamokų vertinimas pagal klasės dydį

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno moki	Vidurkis
iki 8mok.	49	2,44	2,72	2,44	2,49	2,36	2,49
9-16mok.	53	2,73	2,88	2,84	2,94	2,78	2,84
17-24mok.	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
virš 25mok.	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pamokų vertinimas pagal darbo stažą

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno moki	Vidurkis
0 - 10 m.	4	2,00	2,50	2,50	2,00	2,00	2,20
11 - 20 m.	44	2,68	2,84	2,78	2,89	2,78	2,79
21 - 30 m.	37	2,59	2,88	2,65	2,76	2,53	2,68
31 m. ir daugiau	17	2,60	2,67	2,47	2,53	2,47	2,55

Pamokų vertinimas pagal dalykų blokus

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno moki	Vidurkis
Dorinis ugdymas	2	2,00	1,50	1,50	1,00	1,50	1,50
Lietuvių k. (gimtoji)	19	2,37	2,84	2,68	2,95	2,63	2,69
Lietuvių k. (valstybinė)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rusų k. (gimtoji)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lenkų k. (gimtoji)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Užsienio k.	9	2,78	2,89	2,67	2,89	2,78	2,80
Matematika	17	2,65	2,88	2,59	2,76	2,65	2,71
Informacinės technologijos	2	3,50	3,00	2,50	2,50	2,50	2,80
Socialinis ugdymas	10	2,80	3,00	3,00	2,70	2,90	2,88
Gamtamokslis ugdymas	14	2,71	2,64	2,71	2,64	2,36	2,61
Meninis-technologinis ugdym	9	2,33	2,56	2,33	2,56	2,22	2,40
Kūno kultūra	5	2,60	3,60	3,20	3,40	3,20	3,20
Pasirenkamieji dalykai	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pamokų vertinimas pagal paradigmą

	N	Ugdymo(si) ap	Vadovavimas ki	Mokymosi patir	Vertinimas ugda	Kiekvieno mokin	Vidurkis
Mokymo (tradicinė)	46	2,13	2,21	2,05	2,05	1,92	2,07
Bandoma dirbti šiuolaikiškai	37	2,69	2,91	2,84	2,97	2,84	2,85
Mokymosi (šiuolaikinė)	21	3,35	3,80	3,55	3,70	3,50	3,58